The First and Greatest Lithuanian Daily in America
NAUJIENOS
THE LITHUANIAN DAILY NEWS
PUBLISHED BY THE LITHUANIAN NEWS PUB. CO., INC.
1739 South Halsted Street, Chicago, Illinois
Phone CANal 8500
Pirmas ir Didžiausias Lietuvių Dienraštis Amerikoje

NAUJIENOS
THE LITHUANIAN DAILY NEWS

Entered as second-class matter March 7, 1914 at the Post Office at Chicago, Ill., under the Act of March 3, 1879

The First and Greatest Lithuanian Daily in America
NAUJIENOS
THE LITHUANIAN DAILY NEWS
PUBLISHED BY THE LITHUANIAN NEWS PUB. CO., INC.
1739 South Halsted Street, Chicago, Illinois
Phone CANal 8500
Pirmas ir Didžiausias Lietuvių Dienraštis Amerikoje

VOL XXVI · Kaina 3c · Chicago, Ill., Trečiadienis, Lapkričio-November 22 d., 1939 · No. 275

Britanija Konfiskuos Vokietijos Eksportus

IKI ŠIOL KONFISKAVO IMPORTUS

Į keturias dienas paskandinta 16 laivų

LONDONAS, Anglija, lapkr. 21. — Iki šiol talkininkai, britai ir francuzai, konfiskavo prekes, kurios buvo gabenamos Vokietijai iš kitų šalių. Antradienį premjeras Chamberlain paskelbė atstovų rumuose, kad valdžia davė įsakymą Britanijos karo laivams konfiskuoti Vokietijos prekes siunčiamas kitoms šalims, nors jos ir būtų gabenamos neutralių šalių laivais.

Tai yra griežta priemonė, kurios talkininkai griebėsi tik trečią Pasaulio karo metą.

Britanija šitos priemonės ėmėsi, kai per paskutines keturias dienas paskandinta 16 prekybinių laivų. Britai sako, kad laivai žuvę dėl vokiečių išmėtytų plaukiojančių minų. Tokios nepalaikomos vienoj vietoj minos yra draudžiamos tarptautinių sutarčių. Jos, žinoma, stato pavojun Britanijos susisiekimo linijas ir atgabenimą Britanijai reikmenų. Tai ne viskas. Britai dar kaltina vokiečius mėtant magnetines minas, kurias tarptautinės sutartys taipgi pasmerkia. Tačiau oficialiai Britanijos valdžia šito paskutinio kaltinimo vokiečiams kol kas nedaro.

Konfiskavimas ne tik Vokietijos importų, bet ir jos eksportų skaudžiai užgaus nacius. Naciai neteks pajamų, kurias iki šiol gaudavo parduodami savo prekes užsieniams.

Kita vertus, ši griežta talkininkų priemonė užgaus neutralias šalis. Jų prekyba nukentės. Manoma, neutralios šalys protestuos. Bet Britanijos valdžia yra apsvarsčiusi galimas šito žygio pasėkas.

Tuo tarpu antradienį paskandinti dar keturi laivai. Vienas jų buvo Japonijos laivas Terukuni Maru, 11,930 tonų. Jis žuvo dėl minos. Du nedideli britų laivai minų gaudytojai, Mastiff ir Sea Sweeper, taipgi žuvo užgavę minas, o trečią prekybinį britų laivą Thomas Hankins, 276 tonų, paskandino submarinas.

NAUJIENŲ-ACME Telephoto

SIMON BOLIVAR, danų laivo išlikę pasažieriai ir įgulos nariai lošia kortomis. Laivas paskendo prie Anglijos kranto, kai užėjo ant minos.

Vokietijos laivas išplaukė į juras užpuolimams

SWAKOMPUND, pietų-vakarų Afrika, lapkr. 21. — Portugalijos uoste, vakarų Afrikoje, karo pradžioj rado prieglaudą Vokietijos pasažierinis laivas Windhuk. Pereitos savaitės gale tas laivas išplaukė į atviras juras. Vokiečių kolonijoj šitame uoste kalbama, kad laivas Windhuk yra apginkluotas ir kad jis išvyko talkininkų, britų ir francuzų, prekybinių laivų skandinti.

Hitleris pavedė Slovakijai dalį buvusios lenkų teritorijos

BERLYNAS, Vokietija, lapk. 21. — Vokietijos užsienių reikalų ministeris von Ribbentrop ir Slovakijos ministeris Cernak pasirašė sutartį, pagal kurią Slovakijai atiduota dalis buvusios Lenkijos teritorijos. Tai yra teritorija, kurią lenkai atėmė Slovakijai 1920, 1924 ir 1938 metais.

Francuzai nušovė 3 vokiečių lėktuvus

PARYŽIUS, Francuzija, lapkričio 21. — Francuzijos karo komunikatas antradienį sako, kad vakarų fronte francuzai nušovė tris vokiečių lėktuvus. Visi francuzų lėktuvai sugrįžo į savo bazes.

Chicagai ir apielinkei federalio oro biuras šiai dienai pranašauja:

Apsiniaukę; temperatura mažai tepasikeis; saulė teka 6:47 v. r., leidžiasi 4:25 v. v.

Blokada Tientsine vargina britus ir amerikiečius

TIENTSIN, Kinija, lapkr. 21. — Praeity daug rašyta apie japonų blokadą britų ir francuzų koncesijų Tientsine, Kinijoj. Blokada tebesitęsia. Mžblokuotiems svetimšaliams susidarė naujas vargas. Oras Tientsine atšalo, sniegas padengė gatves. Tuo tarpu japonai neleidžia įgabenti į koncesijas anglių. Dėl to nukenčia ir amerikiečiai.

Jungt. Valstijų atstovai pradėjo derybas su japonais, reikalaudami leisti anglių parupinti koncesijoms.

Bremen laivas iškėlęs raudoną vėliavą

BERLYNAS, Vokietija, lapk. 21. — Skandinavijos šalyse gautas pranešimas, kad didysis Vokietijos pasažierinis laivas Bremen, kuris rado prieglaudą rusų uoste Murmanske, yra iškėlęs raudoną sovietų vėliavą.

Keliais atvėjais pranešimai sakė, kad vokiečiai išmainę Bremeną tai į rusų submarinus, tai į kitokias reikmenas. Paklaustas, ryšium su iškėlimu rusų vėliavos ant Bremeno, ar teisybė, kad Bremen parėjo į rusų rankas, autoritetingas vokietis nedavė patenkinančio atsakymo.

Vokiečiai parduoda mylimus gyvulius

BERLYNAS, Vokietija, lapk. 21. — Vokietijai truksta maisto. Ne tik žmonėms, bet ir namuose laikomiems gyvuliams — pav. šunims — įvestos maisto kortelės. Taigi dabar Vokietijoj pasirodė didelė pasiulą tų gyvulių pardavimui. Parduodami šunys, katės ir net jaunikliai liutai, nes jie ėda per daug, o Vokietijoje šiandie visiems tenka pilvus susiveržti.

Siulo apsaugą streiklaužiams

DETROIT, Mich., lapkr. 21. — Jau netoli du mėnesius eina automobilių darbininkų kova su Chrysler korporacija. Pereitos savaitės gale paskelbta, kad beveik visais punktais atsiektas unijos susitarimas su korporacija, išėmus algų klausimą.

Pirmadienį pranešta, kad dėl algų vis dar nestengiama susitaikyti. O antradienį Michigan valstijos gubernatorius Dickinson pasiulė Chrysler korporacijai valstijos pagalbą, jeigu ji nori atidaryti įmones. Ir ne vien tai: gubernatorius pažadėjo apsaugoti bet kurį korporacijos darbininką, kuris norės eiti dirbti, nors unija ir korporacija dar nėra susitarusios. Kitaip tariant, Dickinson prižada streiklaužiams apsaugą suteikti.

Darbo konferencija susirinko Havanoje

HAVANA, Kuba, lapkr. 21. — Antradienį Havanoje prasidėjo tarptautinė darbo konferencija. Joje dalyvauja 150 Amerikos respublikų atstovų. Konferencijos sekretorius yra John G. Winant, tarptautinio darbo biuro Genevoje direktorius. Svarstomi bus šie klausimai: socialinė apdrauda, reguliavimas moterų ir vaikų darbo, kolonizavimas imigrantų naujame pasaulyje.

Amerikos darbininkus konferencijoje reprezentuoja taip A.D.F., kaip ir C.I.O.

127 laivus naciai nusivarė į savo uostus

BERLYNAS, Vokietija, lapk. 21. — Vyriausybės išleistas pareiškimas sako, kad nacių submarinai ir lėktuvai nuo karo pradžios iki šiam laikui Baltijos ir Šiaurės juroje sulaikė 127 neutralių šalių prekybinius laivus ir nusivarė juos į savo uostus kratoms padaryti. Patikrinę suimtų laivų prekes vokiečiai juos paleido, nes laivai nevežė kontrabandos (t.y. prekių, kurias vokiečiai paskelbė kontrabanda esant).

Vokiečiai planavo užpulti Holandiją lapkr. 12 d.

PARYŽIUS, Francuzija, lapkričio 21. — Francuzijos generalinis štabas išleido pareiškimą, kad naciai planavo pradėti ofensyvą vakarų fronte visu plotu, nuo Šiaurės juros iki Šveicarijos, lapkričio 12—14 dd. Į nacių planus įėjo ir Holandijos invazija.

Ofensyvą sulaikė Vokietijos armijų vadovybė. Tačiau prisiruošimus ofensyvui naciai daro ir dabar.

Griš į A.D.F., jeigu C.I.O. ir A.D.F. nesusitaikys

WASHINGTON, D. C., lapkr. 21. — International Ladies Garment Workers (moteriškų rubų siuvėjų unijos) vykdomoji taryba priėmė pirmadienį rezoliuciją A.D.F. ir C.I.O. taikos klausimu. Rezoliucija pripažįsta, kad galimumas taikos yra mažas. Ji betgi reiškia vilti, kad C.I.O. ir A.D.F. susitaikys iki busimos International Ladies Garment Workers unijos konvencijos, kuri įvyks 1940 m. gegužės mėnesį.

Jeigu taika unijų tarpe iki to laiko nebus atsteigta, tai I.L.G.W.U. leis konvencijai nuspręsti, ar grįžti į Amerikos Darbo Federaciją.

Čekai kovos iki galo

LONDONAS, Anglija, lapkr. 21. — Jan Masaryk, pirmojo Čeko-Slovakijos prezidento sunus ir buvęs Čeko-Slovakijos ambasadorius Anglijoj, kalbėdamas per radiją, pirmadienio vakare pareiškė, kad "čekai prie nužudytų čekų studentų kapų prižada kovoti iki vokiečių priespauda bus sunaikinta, iki Europa atgaus laisvę."

RYTOJ
Dėkos Diena

"Naujienos" neišeis ir ofisas BUS uždarytas visą dieną.

Francuzai gal gaus Vokietijos kokso

BRUSSELS, Belgija, lapkr. 21. — Tikimasi, šią savaitę Belgija ir Francuzija pasirašys prekybos sutartį. Tarp ko kita sutartis reikalausianti, kad francuzai parupintų belgams 6 milionus tonų geležies rudos, o belgai suteiktų francuzams 2,500,000 tonų kokso.

Bet yra žinoma, kad pačiai Belgijai savo kokso neištenka, kad ji gauna reikiamą balansą iš Vokietijos. Taigi parupinimas kokso Francuzijai faktinai reikš parupinimą vokiečių kokso. Ir Belgija šiuo atvėju, manoma, tarnausianti kaip ir koks kontraktorius, nuperkąs reikmeną vienoj šaly ir parduodąs ją kitoj.

Rusijos laivynas daro manevrus iš naujų bazių

MASKVA, Sovietų Rusija, lapkr. 21. — Rusijos karo laivynas daro manevrus iš naujų Baltijos juroje bazių. Tos bazės tai Estijos ir Latvijos uostai.

Tuo pačiu metu Maskva įspėjo suomius, kad galų gale Rusija laimės savo tikslą Suomijoj, kitaip tariant, gaus bazes kariuomenei ir laivynui suomių žemėje. Įspėjimą padarė admirolas Tributz, rusų laivyno Baltijos juroje komanduotojas.

Vokiečiai areštuoja čekus katalikus

ROMA, Italija, lapkr. 21. — Čekų katalikų vyskupas, Antonio Eltschkner, painformavo popiežių, kad paskutinėmis dienomis nacių vyriausybė Čekijoj areštavo 40 katalikų, jų tarpe tris kunigus, be jokio pagrindo, be jokio matomo pateisinimo.

Įsakė nušauti Kanadoje 3,000 bizonų

WAINWRIGHT, Alta, lapkr. 21. — Kanados valdžia įsakė Wainwright Nacionalio Parko prižiūrėtojams nušauti 3,000 bizonų, nes jų jau perdaug prisiveisė.

AREŠTAVO TERORISTĄ PADĖJUSĮ HITLERIUI BOMBĄ

NACIAI SUĖMĖ DU BRITŲ AGENTUS

BERLYNAS, Vokietija, lapk. 21. — Vokietijos slaptosios policijos viršininkas, Heinrich Himmler, paskelbė antradienį, kad tapo areštuotas tulas George Elser, Miuncheno gyventojas. Jis prisipažinęs, kad padėjo bombą alinėje, kurioj Hitleris kalbėjo lapkričio 8 dieną ir kur bomba sprogo po to, kai Hitleris pabaigė kalbėti ir išvyko į Berlyną.

Himmlerio pareiškimu, sąmokslą prieš Hitlerio gyvybę suplanavęs Otto Strasser, žinomas Hitlerio priešas. Britanijos valdžia davusi sąmokslui įvykdyti pinigų.

Kitas dalykas. Himmler paskelbė, kad vokiečiai suėmė du Britanijos agentus operavusius Vokietijoje — vieną pavarde Best, o kitą kapitoną Stevens.

KARO ŽINIŲ SĄTRAUKA

LONDONAS, Anglija, lapkr. 21. — Japonijos prekybos laivas Terukuni Maru, 11,930 tonų, antradienį užgavo miną ir paskendo Anglijos rytų pakraštyj. Tai jau penkioliktas prekybinis laivas žuvęs dėl minų per paskutines keturias dienas.

—x—x—x—

LONDONAS, Anglija, lapkr. 21. — Premjeras Chamberlain painformavo parlamentą, kad Britanija įsakė savo karo laivams suimti laivus, kurie gabena prekes ne tik į Vokietiją, bet ir iš Vokietijos. Ir įsakė imti laivus nors jie priklausytų neutralioms šalims, jeigu tik jie gabens vokiečių prekes. Šitas įsakymas duotas tikslu keršyti naciams už naują minų mėtymo kampaniją.

Valdininkui atrodo grabai reikalingesni nei žmonių gyvybė

TRENTON, N. J., lapkr. 21. — Ryšium su reikalavimu paskirti New Jersey valstijos sveikatos reikalams daugiau fondų, valstijos biudžeto komisionierius Audley H. F. Stephan pareiškė, kad gal but "geriau butų pirkti grabus ir kai kuriuos iš musų palaidoti", ažuot prižiurėti žmonių sveikatą. Esą, valstijai kaštuoja baisiai daug pinigų palaikyti žmones gyvus.

Valstijos pinigais daugiausia prižiurima biednuomenės sveikata.

TOKIO, Japonija, lapkr. 21. — Japonijos užsienių reikalų ministerija paskelbė antradienį, kad rusų-japonų konferencija sienai tarp Mongolijos ir Manžiuko nustatyti prasidės lapkričio 29 d.

LONDONAS, Anglija, lapkr. 21. — Turkų karinė komisija pabaigė derybas su britais ir išvyko namo antradienį. Ji buvo atvykusi Londonan karo reikmenų užsakyti ir britų karo lėktuvų gauti. Į Londoną atvyksta ir šiuo laiku yra kely turkų ekonominė komisija.

NEW YORK, N. Y., lapkr. 21. — Komunistams pinigų netruksta, šiuo laiku yra iškelta byla komunistų partijos sekretoriui Earl Browderiui. Na, ir pranešama, kad vien Browderiui ginti jau sukelta $100,000 fondas.

PARYŽIUS, Francuzija, lapkričio 21. — Vokietijos karo lėktuvai paskutiniuoju laiku skraidė virš Belgijos ir Holandijos. Francuzijos valdžia painformavo Belgiją, kad ir Francuzijos lėktuvai ateity nežiurės belgų neutralumo ir skris virš jų teritorijos, jeigu vokiečių lėktuvai, vejami, mėgins pabėgti per Belgijos teritoriją.

—x—x—x—

PARYŽIUS, Francuzija, lapkričio 21. — Antradienį smarkiau veikė artilerija vakarų fronte, Moselle upės sektore.

—x—x—x—

LONDONAS, Anglija, lapkr. 21. — Britanijos spauda kalba, jogei vokiečiai prekybos laivams skandinti vartoją magnetines minas. Britanijos valdžia susilaiko nuo darymo šitokių kaltinimų. Tarptautinė konvencija Haagoje praeity yra pasmerkusi tos rųšies minas.

—x—x—x—

BERLYNAS, Vokietija, lapk. 21. — Čia gaunama pranešimų, kad nepasitenkinimas nacių režimu Bohemijoj, Moravijoj ir Lenkijoj auga ir darosi rimtu pavojum naciams.

—x—x—x—

BERLYNAS, Vokietija, lapk. 21. — Daugiau nei tukstantis čekų studentų pasiųsta į koncentracijos stovyklas ryšium su paskutinių dienų riaušėmis Čekijoj. Naciai įspėjo tų studentų tėvus nemėginti savo vaikų likimą palengvinti.

—x—x—x—

LONDONAS, Anglija, lapkr. 21. — Valdžia paskelbė, kad iki šiol nušauta 20 vokiečių lėktuvų, kurie buvo atskridę į Anglijos ir Škotijos pakraščius.

PASIŲSKITE GIMINĖMS DOVANŲ
Kalėdoms
Į LIETUVĄ IR LIETUVAI TEKUSĮ VILNIAUS KRAŠTĄ

Naujienų Pinigų Siuntimo Skyrius dabar siunčia pinigus Lietuvon ir į Vilniaus kraštą telegrama.

NAUJIENOS
1739 SO. HALSTED ST.
CHICAGO, ILL.

Ofisas atidaras kasdien nuo 8 ryto iki 8 vakaro.
Sekmadieniais nuo 9 ryto iki 1 val. popiet.

Centas Už Tabletę Dabar

pirks garsaus BAYER ASPIRIN'O greitą pagelbą nuo raumenų skausmų

Tai greitasis modernas budas galvos gėlai, neurito ir reumato skausmams nuramint.

Mes nurodome tą faktą, kad Bayer Aspirin tabletė **kainuoja tiktai 1c** ir todel nėra jokio reikalo, dargi, labiausia vengiančiam išlaidų, imti betką už mažiau, negu tikrą greit veikiantį Bayer Aspirin.

Delto, kad kainuoja daugiausia tik keletą penų, **kad pasiliuosuoti** nuo neuritis, reumatizmo skausmų ir galvos gėlos... ir pagelbą gauni visu greitumu, kuo taip plačiai pasižymi Bayer Aspirin.

Pabandykit ši budą syki, o jus žinosite veik iškarto, kodel žmonės visur taip garbina ji. Jis greitai pakeitė išlaidingus "skausmų vaistus" tukstančių atsitikimuose. Visuomet klauskit tikrojo "Bayer Aspirin" pilnu vardu... niekuomet vien "aspirin".

BAYER

Prašykit BAYER ASPIRIN

VERŠVUOSE ATKASTAS ĮDOMUS IV AMŽIAUS MOTERS KAPAS

Veršvuose ištirta 227 žmonių ir 6 arklų kapai. — Moteris su dideliu turtu. — Pirmą kartą Lietuvoje atrastas žalvarinis puodas. — Atrasta antra romėniška segė. — Pakapiuose ištirta 32 arklių kapai.

Vytauto Didžiojo Kulturos muziejaus priešistorinio skyriaus vedėjas Dr. J. Puzinas priėmė "Lietuvos Aido" bendradarbį ir papasakojo jam apie paskutiniu metu atliktus archeologinius kasinėjimus.

Šiemet anksti pavasarį pradėti vykdyti archeloginiai kasinėjimai tebetęsiami ir dabartiniu metu. Kasinėjamos tik tos vietos, kur senovės paminklams gresia pavojus sunykti ir jų neįmanoma apsaugoti. Vienur įdomųs priešistoriniai kapinynai yra ardomi imant graužą ir smėlį keliams taisyti bei namams statyti, kitur, išskirsčius kaimus į vienkiemius, pilkapiai yra lyginami, nuariami ar nukasami aplink juos sudėti akmenų vainikai.

Varšvuose, kur kasinėjimai pradėti š. m. vasario 28 d. ir toliau beveik be pertraukos tebetyrinėjama.

Lig šiol čia jau ištirta 197 griautiniai žmonių kapai (žmonės laidoti duobėse), per 30 degintinių kapų ir 6 arklių kapai.

Turtingiausi yra griautiniai kapai.

Čia surasta labai daug naujos ir vertingos medžiagos lietuvių medžiaginei kulturai pažinti nuo III net iki VII amž. po Kr.

Šiuose kapuose surasta daug įvairių papuošalų tipų, lig šiol visai dar Lietuvoje nežinotų. Kiekvienas kapas vis buvo kuo nors skirtingesnis ir ypatingesnis.

Bet ypatingai įdomus buvo šiomis dienomis atrastas dvigubas kapas. Maždaug 1,30 m. gilumoje nuo žemės paviršiaus susidurta su dviejų žmonių griaučiais, gulinčiais šalia vienas kito. Dešinėje pusėje buvo palaidotas vyras, kurs nepasižymėjo radinių įvairumu, jo drabužis ar apsiaustas buvo susegtas geležinių lazdeliniu smeigtuku, prie dešiniosios rankos petikaulio gulėjo ilgas išlenktas geležinis peilis ir ištrižai šlaunikaui į buvo padėtas ilgas įmovinis kirvis.

Visai kitoks yra buvęs greta gulinčios moters kapas. Moters kaklą puošė žalvarinė grandinėlė, dvigubai sudėta, įvairiaspalviai stikliniai ir emaliniai karoliai, ant dešiniosios rankos buvo užmautos dvi, o ant kairiosios net keturios žalvarinės juostinės apirankės, kiek siaurėjančiais galais, ir žemiau kelių padėta kiek kitoki apirankė. Gale galvos buvo sudėtas visas jos lobis. Čia, kaip galima spręsti iš organinės medžiagos likučių, medinėje dėžutėje buvo įdėtos 3 antkaklės, 7 apirankės ir kaklo papuošalas, susidedąs iš žalvarinių įvijų bei trikampės formos kabučių, prie kurių kiekvieno dar buvo prikabinta po keturias žalvarines, metalo plastiniu budu papuoštas plokšteles. Visos apirankės yra vienokio tipo, pagražintos istrižų įkartų grupėmis, bet antkaklės yra buvusios keleriopo tipo: viena antkaklė trimitiniais galais, viena vytinė kilpiniais galais, viena kuginiais galais ir dvi šaukštiniais galais. Vadinasi, šalia vėlyvesnio tipo antkaklių, surasta ir ankstyvesnio. Atrodo, lyg į kapą skyrium butų buvęs įdėtas ir paveldėtas protėvių turtas. Šių visų papuošalų viršuje gulėjo nemažas žalvarinis, gana ilgu kakleliu puodelis.

Tai pirmas šios rušies radinys Lietuvoje. Sprendžiant pagal pačius vėlyviausius šio kapo radinius, abudu mirusieji kartu ir vienu metu turėjo buti palaidoti IV amž. pradžioje.

Akmenėje (Šiluvos valsč., Raseinių apskr.) buvo ištirti jau pradėti ardyti aštuoni pilkapiai. Vienuose pilkapiuose, gerokai apardytuose, jau neberasta vartingesnės medžiagos, tačiau pilkapyje antrame buvo aptikti dar septyni nesuardyti ir labai įdomųs ir turtingi kapai. Čia surasta antkapių triminiais, kilpiniais, kuginiais ir dėželiniais galais akinių segių, masyvių žalvarinių apirankių, ornamentuotų arba akinių raštu, arba skersinėmis įpiovomis, geležinių įmovinių ir siauraašmenių kirvių ir kt.

Kapas 2 nr. buvo ypatingai įdomus, nes jame, be įprastinių lietuviško tipo papuošalų, buvo rasta didelė romėniška (vadinamoji sparninė) segė. Lietuvoje tai antras egzempliorius, pasirodęs šviesoje beveik po šimto metų.

Pirmoji šio tipo segė buvo surasta 1840 m. Adakave (Skaudvilės valsč.i ir išvežta į Mintaujos muziejų. Šio tipo segių centras yra Romos imperijos provincijoje Panonijoje ir Norikume. Jos daugiausia buvo vartojamos antrame amžiuje po Kr.

Iš įdomesnių paskutinių laikų kasinėjimų tenka dar paminėti arklių kapinyno tyrinėjimai. Pakapiuose (Vandžiolos valsč., Kauno aprkr.). Čia, beimant graužą naujai statomai radijo stočiai, buvo pradėtas ardyti didelis arklių kapinynas.

Iki šiol jau ištirti 32 arklių kapai, daugiausia XI—XII amžiuose.

Laidosena ir kapų inventorius labai giminingas pernai tyrinėtam Graužių kapinynui (Josvainių valsč.). Arkliai laidoti ne deginti, su visa apranga: kamanomis, žąslais, galvos papuošalais, žalvariniais skambučiais, dideliais geležiniais skambalais po kaklu, pasidabruotomis balno kilpomis ir kt. Viršuje arklių kapinyno aptiktas XIV—XVI amž. nedegintų žmonių kapinynas. Čia, be įvairių kapų priedų, kai kur kapuose surasta ir po keletą monetų, kurios padeda gana tiksliai nustatyti kapų amžių. Iš monetų pažymėtinos: Vaclovo III Pragos skatikai, Aleksandro ir Zigmanto Augusto denarai.

Kiek dar leis labai kuklios Vytauto Didžiojo Kulturos muziejaus lėšos, dar numatoma iki rudens ištirti keletą vietų, kurių jokiu budu nebeįmanoma atlikti: Meldiniuose (Rozalimo valsč.), kur beimant graužą keliams taisyti, kasmet vis išardoma įdomųs VII—VIII amž., kapai, Kokšiuose (Kamajų valsč.), kur beariant yra ardomas naujojo geležinio amžiaus degintinis kapinynas, Pažiobryje (Šiluvos valsč.), Vėžlaukyje (Šiluvos valsč.) ir kt. —"L.A."

Kam Sukrėsti "Vidų" Neskaniu Liuosuotoju?

Jei jus manote, kad visi liuosuotojai yra sarginanti ir neskanus... ir vienas yra geras taip kaip kitas... tai jus ne tik imate progas, bet jus spekuliuojate sveikata! Del to, kad yra kai kurių liuosuotojų stiprių, darančių daugiau žalos, nei gero!

Pasirink sau liuosuotoją su atsargumu. Jei jus leisite milijonų patyrimui buti jusų vadovu—jus pasirinksite Ex-Lax! Ex-Lax yra malonus priimti — jis gardus kaip skanus šokoladas. Jis yra veiklus, bet švelnus. Ex-Lax išvalo jusų vidurius visiškai, be išsitempimų ir nesmagumų. Pamėgink Ex-Lax! Visose vaistinėse po 10c. ir 25c.

SAUGOKITĖS PAMĖGDŽIOJIMŲ! ATSISAKYKIT JĮ PAKEIČIANČIŲ! Gaminama tik vienas tikras Ex-Lax! Įsidėmėkite raides "E-X-L-A-X" ant dėžutės ir kiekvienos plytelės. Kad gautumėt gėras pasekmes, reikalaukite originalio Ex-Lax.

Skelbimai Naujienose duoda naudą dėlto, kad pačios Naujienos yra naudingos.

Remkite Lietuvišką Žyduką
Nathan Kanter
MUTUAL LIQUOR CO. — Wholesale
4707 S. Halsted St.
Tel. Boulevard 0014

GERB. Naujienų skaitytojos ir skaitytojai prašomi pirkinių reikalais eiti į tas krautuves, kurios skelbiasi Naujienose.

Mrs. A. K. JARUSZ

Physical Therapy and Midwife
Kiekvieną dieną
6630 S. Western av.
Tel. Hemlock 9252
Subatoj ir Nedėlioj
Central Avenue, Beverly Shores, Indiana
Tel. Mich. City 2799—R3.

AKIŲ SPECIALISTAI

DR. VAITUSH, OPT.
LIETUVIS
Mano 20 metų praktikavimas jusų garantavimas.
Optometrically Akių Specialistas
Palengvina akių įtempimą, kuris esti priežastimi galvos skaudėjimo svaigimo, akių aptemimo, nervuotumo, skaudamą akių karštį, atitaiso trumparegystę ir toliregystę. Prirengia teisingai akinius. Visuose atitikimuose egzaminavimas daromas su elektra, parodančia mažiausias klaidas. Specialė atyda atkreipiama į mokyklos vaikus. Kreivos akys atitaisomos.
VALANDOS: nuo 10 ryto iki 8 v. Nedėlioj nuo 10 ryto iki 12 popiet.
Daugelyj atsitikimų akys atitaisomos be akinių. Kainos pigiau kaip pirma.
1712 South Ashland Av.
Phone YARDS 1373.

DR. G. SERNER
LIETUVIS AKIŲ GYDYTOJAS

Tel. Yards 1829
Pritaiko Akinius
Kreivas Akis
Ištaiso.
Ofisas ir Akinių Dirbtuvė
756 WEST 35th STREET
kampas Halsted St.
Valandos nuo 10 iki 4, nuo 6 iki 8
Nedėliomis pagal sutartį.

LIETUVIAI

GYDYTOJAI IR DENTISTAI
Amerikos Lietuvių Daktarų Draugijos Nariai.

Ofiso Tel. YARDS 5921
DR. BERTASH
756 West 35th St.
Cor. of 35th and Halsted Sts.
Ofiso valandos nuo 1-3 nuo 6:30-8:30
Nedėliomis pagal sutartį.
Rez. 4910 SO. MICHIGAN BLVD.
Tel. Kenwood 5107.

Phone CANAL 6122
DR. S. BIEŽIS
GYDYTOJAS IR CHIRURGAS
2201 West 22nd Street
Valandos: nuo 1—3 ir 7—8
Seredomis ir nedėl. pagal sutartį
Rez. 6631 So. California Avenue
Telefonas Republic 7868

Ofiso Tel. Virginia 0036.
Residence Tel. BEVERLY 8244
DR. T. DUNDULIS
GYDYTOJAS IR CHIRURGAS
4157 ARCHER AVENUE
Ofiso valandos:
nuo 1—3 ir nuo 6—8:30 val. vakaro
8939 SOUTH CLAREMONT AVE.
Valandos—9—10 A. M.
Nedėlioj pagal sutartį.

Dr. F. Pulsucki Le Van
GYDYTOJAS IR CHIRURGAS
Valandos kasdien 2-4 ir 6 v. vak.
1957 W. Garfield Blvd.
Cor. Damen. Hemlock 6699

A. Montvid, M. D.
West Town State Bank Bldg.
2400 WEST MADISON STREET
Val. 1 iki 3 po pietų, 6 iki 8 vak.
Telefonas SEELEY 7330
Namų telefonas Brunswick 0597

Office and Res. Phone Calumet 7472
Office Hours: 2-4 p. m. 7-8:30 p. m.
DR. ST. NAIKELIS
PHYSICIAN AND SURGEON
3261 So. Halsted Street

Tel. YARDS 3146
VALANDOS: Nuo 11 iki 12, 2 iki 4 ir 7 iki 9.
Pirmadieniais: 2 iki 4 ir 7 iki 9
Šventadieniais: 11 iki 12.
Dr. V. A. Šimkus
GYDYTOJAS IR CHIRURGAS
ir Akinius Pritaiko
3343 S. HALSTED ST.

Dr. V. E. SIEDLINSKI
DENTISTAS
Pirm., Trečiadienį, Šeštadienį
4631 So. Ashland Ave.
Tel. YARDS 0994
Antrad., Ketvirtad. Penktadienį
4143 So. Archer Ave.
Tel. LAFAYETTE 3650

DR. STRIKOL'IS
Gydytojas ir Chirurgas
Ofisas 4645 SO. ASHLAND AVE.
Ofiso val.: Nuo 2 iki 4 ir nuo 6 iki 8 vak. Nedėlioj pagal susitarimą
Ofiso Tel.: YARDS 4787
Namų Tel.: PROSPECT 1930

DR. C. Z. VEZEL'IS
DENTISTAS
4645 So. Ashland Ave.
arti 47 Street
Telefonas YARDS 2240
Valandos nuo 9 iki 8 vakaro.
Seredoj pagal sutartį.

DR. BRUNO J. ZUBRICKAS
GYDYTOJAS IR CHIRURGAS
2808 West 63rd St.
VALANDOS: 2—4 popiet ir 7—9 vakaro, trečiadieniais ir sekmadieniais pagal susitarimą.
Telefonas HEMLOCK 6111

Kiti Lietuviai Daktarai

DR. A. JENKINS
(Lietuvis)
GYDYTOJAS IR CHIRURGAS
2500 West 63rd Street
Ofiso valandos: nuo 1—4 ir nuo 7—9 val. vakaro ir pagal sutartį.
Ofiso Tel. PROSPECT 6731
Namų Tel. VIRGINIA 2421

Dr. Margeris
3325 So. Halsted St.
Valandos: nuo 10 r. iki 2 popiet ir nuo 6 iki 8 vakaro.
Šventadieniais tik susitarus.
Phone YARDS 7299.

Tel. Office Wentworth 6330
Rez. Hyde Park 3395
Dr. Susanna Slakis
Moterų ir vaikų ligų gydytoja
6900 So. Halsted St.
Valandos—1—4 po pietų. 7—8 vak. išskyrus seredomis ir subatomis.

KITATAUČIAI

DR. HERZMAN
IŠ RUSIJOS
Gerai lietuviams žinomas per 39 metus kaipo patyręs gydytojas chirurgas ir akušeris.
Gydo staigias ir chroniškas ligas vyrų, moterų ir vaikų pagal naujausius metodus X-Ray ir kitokius elektrikos prietaisus.
Ofisas ir Laboratorija
1034 W. 18th St., netoli Morgan St.
Valandos nuo 10—12 pietų ir nuo 6 iki 7:30 val. vak. kiekvieną dieną, išskiriant šeštadienio vakare ir nedėliomis.
Tel. CANAL 3110
Rezidencijos telefonai:
Superior 9454 ar Central 7464

Dr. Charles Segal
OFISAS
4729 So. Ashland Ave.
2-ros lubos
CHICAGO, ILL.
OFISO VALANDOS
Nuo 10—12 val. ryto; nuo 2 iki 4 val. popiet ir nuo 7 iki 8:30 val. vakaro. Nedėliomis nuo 10 iki 12 valandai dieną.
Phone MIDWAY 2880

Telefonas YARDS 0994
Dr. Maurice Kahn
4631 SOUTH ASHLAND AVE.
Ofiso valandos.
Nuo 10 iki 12 dieną, 2 iki 3 po pietų, 7 iki 8 val. Ned. nuo 10 iki 12
Rez. Telephone PLAZA 3200

ADVOKATAI

K. P. GUGIS
ADVOKATAS
Miesto ofisas—127 N. Dearborn St.
Kamb. 1431-1434-Tel. Central 4411-2
Namų ofisas—3323 So. Halsted St.
Valandos vakarais nuo 6 iki 8:30
Telefonas YARDS 0818
Ketvirtadieniais ir Sekmadieniais—pagal sutartį

A. A. SLAKIS
ADVOKATAS
7 So. Dearborn St.
Room 1230
Ofiso tel. CENTRAL 1824
Namų Tel.—Hyde Park 3395

Garsinkitės "N-nose"

DĖKOS DIENAI
SPECIALAI
VYNAI IR LIKIERAI

Vienas iš didžiausių vietinių ir importuotų gėrimų pasirinkimas. Ateikite, mes turim kokybę ir kiekybę, ir kainas, kokias jus norėsite užmokėti.

Sendinti Kalifornijos
SWEET WINES
Port, Sherry, Muscatel ir t. t.
PILNAS GALONAS $1.19
Pusė galono 69c
Atsineškit savo indą.

Puikios kokybės
SWEET WINES
PILNAS GALONAS 98c

TABLE WINES
Pilnas penktdalis 35c
3 už $1.00

ARCADIA CLUB
4 METŲ SENUMO
DEGTINĖ
Pilna kvorta $1.49

STRAIGHT
Whiskey
PILNA KVORTA
95c

GERAS PIRKINYS!

ŽEMOS KAINOS BUTELINIO ALAUS

Keisas iš 24 buteliu. Šaltas kaip ledas. ALUS pusgal. 49c

Kego Alus	$1.29	Drewry's Beer	1.79
Manhattan Premium	1.49	Fox De Luxe	1.79
Forest Inn Lager	1.59	Blatz Private Stock	1.79
Hoerber	1.59	Blatz Special Pilsner	2.55
Meister Brau	1.79		

TOPAZ KENINIS ALUS — Keisas iš 24 Butelių $1.89

ARMAND LIQUORS

"BEST BY TEST"
7040 SO. WESTERN AVE. Prie 71 gat.
UMUS PRISTATYMAS — PROSPECT 0460
Išpardavimas Ketv., Penktad. ir Šeštad. Tiktai.
Pasilikame teises apriboti kiekį.

SENIAUSIAS AMERIKOS LIETUVIŲ LAIKRAŠTIS
VIENYBĖ

Svarbus pasaulio įvykiai dabar kasdien įvyksta. Dienraštyje suteikiamą žinios iš viso pasaulio
IR LIETUVOS.

VIENYBĖ plačiai aprašo apie Amerikos lietuvių veiklą, kelia aikštėn ir gina lietuvių reikalus, platina mokslą ir kulturą, kovoja su lietuvių nutautimu.

Sykį savaitėje leidžia jaunimui anglų kalba puslapį ir Amerikos lietuvių moterų reikalams "Moterų Pasaulį"

Kaina metams $5.00. Lietuvoje ir Brooklyne $7.

Laivakorčių agentura ir patarnavimų biuras. Pinigų persiuntimas į Lietuvą ir kitur.

LITHUANIAN PRESS CORP.
193 Grand Street Brooklyn, N. Y.

LAIDOTUVIŲ DIREKTORIUS
John F. Eudeikis

SENIAUSIA IR DIDŽIAUSIA LAIDOJIMO ĮSTAIGA
AMBULANCE
DIENĄ IR NAKTĮ
Visi Telefonai YARDS 1741-1742
4605-07 So. Hermitage Ave.
4447 South Fairfield Avenue
Telefonas LAFAYETTE 0787
Dykai koplyčios visose Chicagos dalyse

Klausykite musų radio programų Antradienio ir Šeštadienio vakarais, 10:00 val. ryto iš W. H. I. P. stoties (1420 K.) su POVILU ŠALTIMIERU.

Laidotuvių Direktoriai

NARIAI Chicagos, Cicero Lietuvių Direktorių Asociacijos

Ambulance Patarnavimas Dieną ir naktį
TURIME KOPLYČIAS VISOSE MIESTO DALYSE

ALBERT V. PETKUS
4704 So. Western Avenue — Phone Lafayette 8024

ANTANAS M. PHILLIPS
3307 Lituanica Avenue — Phone Yards 4908

ANTHONY B. PETKUS
6834 So. Western Ave. — Phone Grovehill 0142
1410 South 49th Court, Cicero — Phone Cicero 2109

J. LIULEVIČIUS
4348 S. California Avenue — Phone Lafayette 3572

P. J. RIDIKAS
3354 So. Halsted Street — YARDS 1419

I. J. ZOLP — Phone Yards 0781
1646 West 46th Street — Yards 0782

S. P. MAŽEIKA — Yards 1139
3319 Lituanica Avenue — Yards 1138

LACHAWICZ IR SUNUS
2314 West 23rd Place — Phone Canal 2515
SKYRIUS: 42-44 East 108th Street — Tel. Pullman 1270

:-: KANADOS LIETUVIŲ ŽINIOS :-:

IŠ TORONTO PADANGĖS

širdingas ačiu!

Toronto Lietuvių Socialdemokratų kuopos komitetas, kuopos įpareigotas surengti įspudingą vakarą velionės M. Jurgelionienės pagerbimui, visos kuopos vardu taria širdingą ačiu pasižadėjusiam ir pildžiusiam koncertinę dalį tame minėjime lapkričio 18 d. "Aušros" choro vedėjui dirigentui gerb. p. Motiejunui, "Aušros" choro instruktoriui pianistui p. L. Pociui, smuikininkei panelei Mary Pocius, solistei p. Z. Užemeckienei ir visam "Aušros" chorui, kuris savo garbingu pasitarnavimu daug kuo prisidėjo prie šio vakaro pasekmingumo. Dar kartą širdingas ačiu visam "Aušros" chorui, choro vadovybei ir atsilankiusiai publikai.

T. L. S. D. kuopos Komitetas.

Toronto Lietuvių Soc. Dem. kuopos narių, simpatikų ir prijaučiančių žiniai

Šiuo kuopos komitetas praneša nariams ir prašo visus socialistinio judėjimo simpatikus ir rėmėjus atsilankyti į kuopos kviečiamą narių susirinkimą, kuris įvyks šio lapkričio mėnesio 26 d. (sekmadienį) draugų Frenzelių namuose, 86 Bellwoods gatvėje, 3 val. p. p. Kaip paprastai, bus gvildenami svarbūs gyvenimo klausimai. Kiekvieno klasiniai susipratusio draugo pareiga atsilankyti į susirinkimą, tapti kuopos nariu ir dirbti kartu su kitais draugais socialistinį darbą. Garbingo socializmo veikmė yra plati, darbo ir vietos užtenka visiems. Prašome ir laukiame.

Kuopos sekretorius.

Įspudžiai iš M. Jurgelionienei rengto įspudingo vakaro lapkričio 18 d.

Kas buvo M. Jurgelionienė,—aš nekalbėsiu. Pasakysiu tik trumpai, kad buvo moteris tikrai užsipelniusi pagarbos ir atsiminimo savo kilniais troškimais ir darbais. Todėl Toronto Liet. Soc. Dem. kuopa įvertindama jos darbus kaip draugės socialistės, kovojusios dėl šviesesnės darbo žmonių ateities savo laikytame susirinkime spalio 1 d. nutarė surengti jos atminimui ir pagarbai įspudingą vakrą lapkričio 18 d.

Vakaras surengti buvo pavestas kuopos komitetui. Komitetas su pagalba visų kuopos draugų dėjo visas žmoniškai galimas pastangas, kad šis M. Jurgelionienei rengiamas paminėjimo vakaras pavyktų.

Rengiant vakarą buvo nutarta turėti koncertinę dalį, suvaidinti kokį veikalėlį, o antrojo programos dalyje pasišokti ir pasilinksminti. Gal kai kam atrodys truputį keistoka, kad šis minėjimo vakaras užsibaigė su ne visai šiam vakarui pritaikytu veikalu ir šokiais.

Nežinau, ar bus taip manančių, bet jei butų, tai nereikėtų daug nusiminti dėl to ir nebuti šaltais dogmatikais. Manau, ne tiek svarbu vakaro nuotaika, kiek jo rimtumas.

Trumpai, šį vakarą surengti reikėjo daug darbo, pasiryžimo ir kantrybės. Pasirodo, kad visko musų draugams užteko. Susidarė artistų mėgėjų grupelė ir ėmėsi mokytis veikalo. Kaip tik buvo gautos gaidos iš p. N. Gugienės, tuoj buvo kviečiamas "Aušros" choras.

Nors choras buvo kviečiamas prieš pat parengimą, tai yra tik dešimts dienų prieš ir neturėjo galimumo koncertinei daliai tinkamai prisiruošti, tačiau mielai musų pakvietimą priėmė — sutiko dainuoti.

Sunkesnis uždavinys buvo su vakaro išgarsinimu, nes vietoje laikraščio neturime, o komunistų "Liaudies Balsas" net už pinigus atsisakė tą vakarą garsinti ir tuo parodė savo seną ir "aukštą kulturingumą" ir "draugingumą". Negana to, savo gazietelėje "L. Balso" štabo narys gražiai išsipludo Toronto socialistų adresu už tai, kad socialistų kuopos komitetas norėjo "L. Balse", savo parengimą pagarsinti. Tas parodo, kad "Liaudies Balsas" bijo, kad jo skaitytojai neateitų ir nepamatytų, kad socialistai dirba kulturiniai darbininkišką darbą. Išnaudojant kiekvieną smulkią, bet žmonišką galimybę vakaro garsinimui štai ir lapkričio 18 diena.

Ankstokai prieš nustatytą laiką susirenka kuopos komiteto nariai, kurie, kaip minėjau, buvo kuopos įpareigoti vakarą surengti; kuopos nariai, komedijos vaidinimo dalyviai. Apie 7 val. ateina pirmas svetys su "Aušros" choro dalyviu į šį įspudingą vakarą. Vėliau tirščiau renkasi kiti choro dalyviai, jaunos simpatingos, gyvenimo kupinos čia gimusios ir augusios lietuvaitės, kitos mergaitės, vyrai ir moterys. Pasirodo choro vedėjas ir instruktorius. Choras susirenka į apatinę salę trumpam pasiruošimui, susitvarkymui ir drausmei nusistatyti. Publika vėluojasi. 7:30 turi prasidėti programa. Publikos neganėtinai. Rečiau tai tankiau su mažesne tai didesne pertrauka salė pildosi žmonėmis. Lukuruojama pusvalandį. Tuo pačiu laiku apatinėje salėje choras turi lyg mažą repeticiją. Scenoje už uždangalo eina prisiruošimo darbai. Programos dalyviuose jaučiamas vikrumas ir energingumas. Kožnas nori atlikti savo uždavinį prideramoj aukštumoj. Salė jau apypilnė. Laikas atidaryti uždangalą. Publika kantriai sėdi ir laukia, o vėl'au truputį ir nerimauti (mat dėl pačios publikos vėlesnio atsilankymo programa prasidėjo kiek vėliau nei turėjo įvykti).

Scenoje pasirodo vakaro pranešėjas draugas Viktoras Dagilis. Tyla. Pranešėjas supažindina publiką su vakaro programa, skardžiu blasu pranešdamas, kad šį vakarą surengė Toronto Lietuvių Socialdemokratų kuopa pagarbos užsitarnavusiai velionės M. Jurgelionienės atminimui ir perstato draugę O. Indrelienę apibudinti velionės M. Jurgelionienės biografiją ir jos darbus kaipo socialistės ir visuomenininkės, dirbusios tą darbą, kuris gražus, teisingas ir kulturingas darbo žmonėms. Pabaigoje paprašo publikos pagerbti velionę mažos valandėlės atsistojimu. Salėje lyg debesys prieš audrą — publika pakyla. Atidavusiai pagarbą publikai kalbėtoja padėkoja visos kuopos vardu ir tų draugų, kuriems yra brangi M. Jurgelionienė už jos pagerbimą ir skaitlingą atsilankymą. Puhlika Indrelienės kalbą palydėjo gausiu delnų plojimu. Po to seka koncertinė dalis, kurią išpildo "Aušros" choras gerb. p. Motiejuno vedamas, akompanuojant gerb. pianistui p. L. Pociui. Sudainuojamos sekančios melodingos dainelės:

1) "Jaunimo Giesmė" ir

2) "Šią naktelę". Po kiekvieno atskiro dainavimo publika jausmingai plojo.

3) Panelė M. Pociutė smuiko solo ir p. L. Pocius pianu pildė romaną iš "Bizet" operos "Pearl Fichers", ir "I Fancied I was dreaming".

4) "Lėk Sakalėli" choras.

5) P. Z. Užemeckienė solo "Visur tyla".

6) Velionės mėgiamąjį "Karvelėlį" — choras.

7) "Kai aš jauna buvau" (žodžiai ir muzika L. Pociaus) — choras.

Chorui, smuikui, pianui ir solistei publika negailėjo plojimo. Asmeniškai manau, kad "Aušros" choras to ir užsitarnauja dainavime. Kada publika jautė, kad gali buti paskutinė choro daina, tai publika tiek plojo, kad choras turėjo dainuoti magaryčioms komišką "Berneli musų".

O. Indrelienei padeklamavus "Kalėdų Kaukės" eilėraštį (vardo nepamenu, o po ranka neturiu) tuo užsibaigė pirmoji programos dalis.

Antroje programos dalyje buvo suvaidinta dviejų veiksmų linksmas ir juokingas veikalėlis "Avansai". Šį veikalėlį vaidino šie asmenys: J. Novogrodskas — bugalterio Alfo rolėje; J. J. Margelsi — valdininko Juliaus rolėje; I. Bieliauskas — tarno Liudviko rolėje; E. Frenzelienė — provincijos mokytojos Zonės Lorensaitės rolėje; O. Margelienė — telefonistės Ritos rolėje ir J. Indrelė — restorano "Tip-Top" savininko činčiaus rolėje. Kiek nusimanau vaidybos srityje, tai visi (vieni iš jų geriau, kiti blogiau) suvaidino patenkinamai. Buvo skanaus juoko, publika plojo, ypatingai, kai Julius vaidino moteries rolę. Suprantama, buvo šiokių tokių trukumų, bet kai iš artistų mėgėjų ir darbo žmonių vargu ar galima butų daugiau reikalauti, juo labiau, kad kai kurie iš jų buvo "debiutantai". Tačiau, kiek teko girdėti dėl veikalo nusiskundimų nebuvo, o pasiteikinusių buvo daug.

Po vaidinimo iki pabaigos tęsėsi šokiai prie smagios orkestros. Jaunimas ir vyresnieji linksminos. Svetimtaučiai, kurių buvo apie 10 anglų tautybės ir apie tiek pat ukrainų gerėjosi tuo socialistų kuopos įspudingu ir kulturingu vakaru ir tąja gausinga publika, kuri buvo susirinkusi. Finansiniu atžvilgiu didelio pelno gal ir nepadaryta, bet moraliniu atžvilgiu tikslas pasiektas visu 100 procentų, ir reikia manyti, kad T.S.D. kuopa ir programos dalyviai, įdėję daug darbo ir pastangų, yra patenkinti.

Tai štai kokių įspudžių parsinešiau iš Toronto Liet. Soc. Demokratų Kuopos rengto vakaro M. Jurgelionienės atminimui lapkričio 18 d.

Kartu su kitais ir aš sakau tą patį: Dažniau tokių kulturingų pramogų. —J. Šatra.

25% Straight Whiskey—75% Neutral Spiritas, distiliuotas iš grudų. 90 Proof. Julius Kessler Distilling Company, Incorporated, Lawrenceburg, Indiana.

Winnipeg, Man.

Ačiu moterims už pasidarbavimą.

Winnipego Lietuvių Klubas reiškia širdingos padėkos žodį moterims už pasidarbavimą surengime gardžios vakarienės lapkričio 11 d. Tas parengimas davė klubui pelno dešimtinę su viršum. **Valdybos Narys**

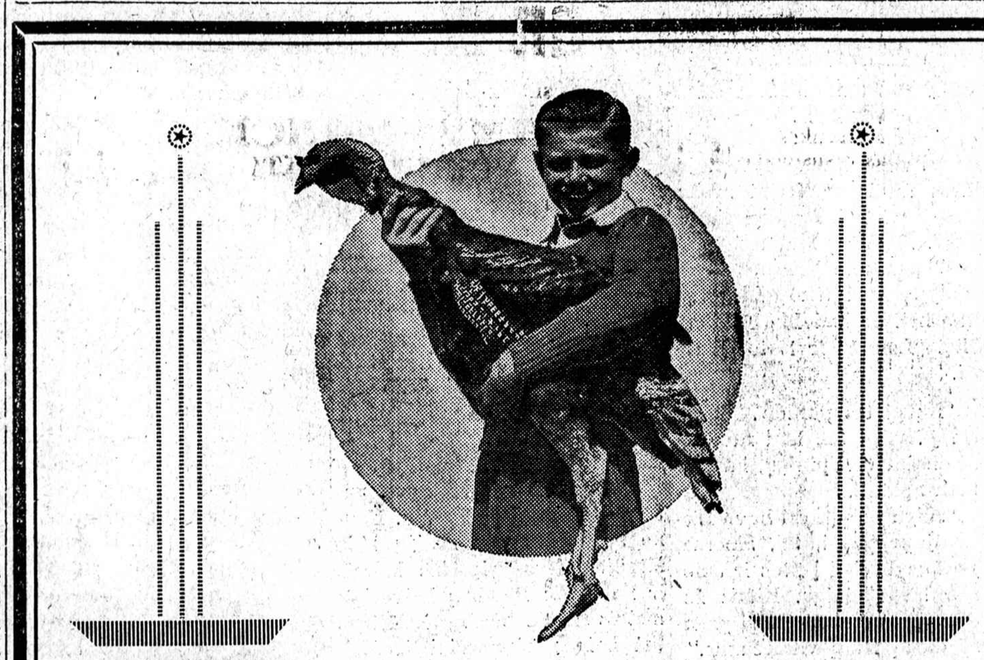

Thanksgiving

DĖKOS DIENA

Dėkos Diena reiškia daugiau negu suėjimas šeimynų sykiu prie vieno stalo. Tai yra žinoma Amerikos tradicinė šventė.

Kaip tradicinė Dėkos Diena, taip ir TRADICINIS PATARNAVIMAS pas HOME CRYSTAL LAUNDRIES yra išdirbtas per daugelį metų ir visuomet atsargiai užlaikomas. Kaip dėkos Diena, tas tradicinis patarnavimas yra maloniai teikiams visiems lietuviams gyvenantiems Chicagoje.

HOME CRYSTAL LAUNDRIES

"THE PRIDE OF THE HOUSEWIFE"

S. PRIMACK, President.

4204-22 S. WESTERN AVE. Tel. LAFAYETTE 9700

ŠIS TAS IŠ ŠEN IR TEN

Marijos Jurgelionienės memoriaiui vakaras

TORONTO, ONT. — Lapkričio 18 d. LSD surengė memorialinį Marijos Jurgelionienės vakarą. Žinau, kad apie tai bus plačiau aprašyta pačių rengėjų, todel priminsiu čia tik trumpesniais bruožais. Nors ne visas programas atitiko parengimo tikslui—bet turim prileisti, kad tai buvo vienas iš geriausių kelių sukelti vieną kitą centą daugiau velionės statomam paminklui, todel rengėjai jį ir pasirinko.

Kadangi tokiu atsitikime atiduodama pagarba asmeniui, kurio atminimui vakaras pašvęstas—tai artimiems velionės Marijos Jurgelionienės pažįstamiems ir jos idėjos gerbėjams kreditas už surengimą ar dalyvavimą programos išpildyme—neminėsiu: turiu omenyj paminėti tuos, kurie velionės visai nepažinojo, bet kaipo menininkai ir meno mylėtojai turėjo pakankamai jautrią sielą, kad be didelių prašymų sutiko nemažą dalį programo užpildyti. Tai buvo Aušros choras su savo solistais ir muzikais. Choras sudainavo apie 8 dainas; p-lė Marytė Pociutė išpildė solo ant smuiko "Pearl Fishers" ir Serenadą. Buvo pasiruošusi dainuoti, bet nelaimei užkimo ir buvo priversta atsisakyti. Pianu akompanavo brolis p. Liudas Pocius, Aušros choro instruktorius ir pianistas. Ponia Sofija Užemeckienė dainavo velionės mylimą dainą "Visur Tylu". Klausytojų nuomone, jog ji dar niekuomet taip jautriai ir gražiai nedainavo, kaip šį kartą. Stebėdama ją dainuojant, pagalvojau:—tur but, ji mano apie Mariją Jurgelionienę?—ir kuomet po programos ją užklausiau—Taip, aš dainavau jai...—atsakė p. Užemeckienė. Ji taipgi išpildė solo partiją "Karvelėly". Budama viena iš daugelio Marijos Jurgelionienės našlaičių ir Aušros choro narė—aš nesurandu žodžių išreikšti tikrą džiaugsmą del to, kad choro dirigentas p. Pr. Motiejunas ir instruktorius p. L. Pocius dėjo pastangas, kad choras dalyvautų. Vyrai, jus esati tikri menininkai!

Kita dalis programos susidėjo iš prologo apie Marijos Jurgelionienės asmenį visuomeniniame darbe ir poemos, kuriuos pildė Ona Indrelienė. Po to sekė veikalas "Avansai" ir po programos šokiai. Publikos buvo nemažai.

Toronto Central Technical High School abiturentų išleistuvės

Spalio mėn. 27d. minėtoje mokykloje įvyko praeitų metų abiturientų išleistuvės, įteikiant jiems diplomus. Nemažai mokinių gavo ir priedo, t. y. pinigines dovanas ir pagyrimus už pavyzdingą mokymąsi. Tose pat ceremonijose buvo suteiktos dovanos ir kitiems mokiniams, kurie dar nebaigę mokyklos. Buvo suskirstyta: dviem I meto mokiniams, dviem II meto ir t. t.

To vakaro ceremonijose ir dvi lietuvaitės figuravo. Genovaitė Yokubynaitė kaipo abiturientė gavo diplomą ir Teofilė Linartaitė laimėjo piniginę 25 dol. dovaną kaipo geriausia praeitų metų II kurso mokinė. Šia proga sveikinu panelę Linartaitę ir linkiu, kad ji ir toliau laikytų lietuvių vardą toje mokykloje pačioje aukštumoje.

Negaliu nepaminėti vieno nemalonaus reiškinio išleistuvių ir apdovanojimo ceremonijų sekime iš publikos pusės. Jeigu mokinys gaunąs diplomą, piniginę dovaną ir pagyrimą—turi apsčiai pažįstamų čia pat salėje sėdinčių, tai jam gavus diplomą, jis garsmingais aplodismentais palydimas, bet jeigu koks vargšelis turi mažytę pažintį—tai tik išgirdai vienam kampe plekšt, plekšt, kitam kampe plekšt, plekšt, tai ir viskas. Tas mane taip papiktino ir sujaudino, kad jeigu bučiau turėjusi galimybės—bučiau kiekvienam į ausį pakuždėjusi: plok visiems lygiai, neišskirk nė vieno. Juk tai jo ar jos gal vienintelė šviesiausia jo gyvenime valandelė... Pasveikink jį, parodyk, jog tu supranti jo pastangas moksle ir tiki, kad jis išėjęs iš mokyklos ribų pasistengs savo teoretinius patyrimus tinkamai investuoti realaus gyvenimo praktikom. Bus naudingas visuomenei ir savo šalies ateičiai. Priduok jam drąsos ir pasiryžimo ir jo širdis bus kupina dėkingumo tau.

Bet... deja, tai ne momento ir ne vieno asmens darbas. Tai išauklėjimo trukumas, tai dvasinio auklėjimo iš mokyklų pašalinimo—rezultatai. Tai vienas iš svarbiausių dalykų, kurio europietis Amerikos kontinente pasigenda. Nes Europoje tėvai leisdami aukštesnėn mokyklon savo sunų ar dukterį pasitiki, jog mokykla grąžins jam vaiką ne tik teorijų ir pasaulinių žinių praktiką—bet ir inteligentą dvasioje—ant tiek, ant kiek jis bus gabus to mokslo pasisemti. Bet čia tas auklėjimo darbas paliekamas tėvams, O kas jeigu abu tėvai priversti dirbti ilgas valandas ir susitinka su vaikais tik porai valandų prieš jiems gulant vakare ir vos spėja prižadinti vaikus iš ryto, į darbą beskubėdami? Arba gal ir jų tėvai tik tiek juos auklėti tegalėjo? Tai kaip ir iš kur jie turės pakankamai jėgų ir žinių kaip savo vaikus auklėti? Štai kodel mokyklos turėtų daugiau kreipti dėmesio į dvasinį mokinių lavinimą, kurį jas išmainė į garsius sportus, per kuriuos jie išmoksta vienas kitam nosis "nubalnoti"" besiboksuojant, kaulus išsisukinėti besivaikant paskui "rogby", "hokey" ir kitus. Išmoksta ožiškai bliaut, bekeldami ovacijas sporto aikštėse—bet kuomet jie pakliuva į mokyklos auditoriją, į tą šventovę, kuri yra liudininkė daugelio gražių darbų, gerų ir didelių pasiaukojimų—jie nežino kaip elgtis, jie tampa bejausmiai, tuščiasieliai padarai.

Gaila ir skaudu...

Aušros Choras ruošiasi programai

Choras neužilgo žada duoti koncertinį programą (kol kas dar nenustatyta data), tad mokosi daug naujų ir gražių dainų. Koncertą manoma turėti sekmadienio vakare. Be to choristų dramos sekcija jau praktikuojasi pastatymui veikalo "Teta iš Amerikos", tai graži ir turininga komedija. Veikalas bus pastatytas apie Kalėdas.

Gero pasisekimo musų vaidintojams. —*Frances*

(Tęsinys 5-tam pusl.)

ŠILDYMO REIKMENS

BOILERIAMS DALYS

ir sekcijos visiems boilerių ir radijatorių gaminiams.

VISKAS UŽTIKRINTA

IKI 50% SUTAUPYSI

Nereikia įmokėti 3 metai išmokėti.

C. Miller Supply Co.

1247 W. Lake St.

Tel. MONROE 3387

NAUJIENOS
The Lithuanian Daily News
Published Daily Except Sunday by
The Lithuanian News Pub. Co., Inc
1739 South Halsted Street
Telephone CANal 8500.

Subscription Rates:
$5.00 per year in Canada
$5.00 per year outside of Chicago
$8.00 per year in Chicago
3c per copy.

Entered as Second Class Matter March 7th 1914 at the Post Office of Chicago, Ill., under the act of March 3rd 1879.

Naujienos eina kasdien, išskiriant sekmadienius. Leidžia Naujienų Bendrovė, 1739 S. Halsted St., Chicago, Ill. Telefonas Canal 8500.

Užsakymo kaina:
Chicagoje—paštu:
Metams $8.00
Pusei metų 4.00
Trims mėnesiams 2.00
Dviem mėnesiams 1.50
Vienam mėnesiui .75
Chicagoj per išsiuntinėtojus:
Viena kopija 3c
Savaitei 18c
Mėnesiui 75c
Jungtinėse Valstijose, ne Chicagoj, paštu: (Atpiginta)
Metams $5.00
Pusei metų 2.75
Trims mėnesiams 1.50
Dviem mėnesiams 1.00
Vienam mėnesiui .75
Lietuvoje ir kitur užsieniuose:
Metams $8.00
Pusei metų 4.00
Trims mėnesiams 2.50
Pinigus reikia siųsti pašto Money Orderiu kartu su užsakymu.

Neramumai užkariautuose kraštuose

Neramumai čekų provincijose, matyt, iššaukė daug rupesčių Berlyne, nes į Prahą išvažiavo Vokietijos policijos viršininkas Himmler ir visa eilė stambių nacių smogikų vadų, o į Berlyną tapo paršaukti Bohemijos-Moravijos "protektorius" baronas von Neurath ir jo vyriausias padėjėjas Frank. Žinioms iš čekų žemės uždėta aštri cenzura.

Galima neabejoti, kad Hitleris stengsis palaikyti "tvarką" čekų provincijose žiauriausiomis priemonėmis. Dvylika šimtų Prahos studentų, kurie buvo aną dieną suimti, yra išgabenti į koncentracijos stovyklas, ir jų giminėms valdžia pranešė, kad pastangos juos išlaisvinti busiančios bergždžios. Dvylika čekų, daugumoje studentų, naciai nugalabijo, kuomet buvo numalšintos studentų riaušės; o kiek buvo užmušta ir sužeista, kai nacių smogikai tas riaušes malšino, tikrų žinių nėra.

Tačiau šitomis kruvinomis represijomis Hitleris gali tiktai iki laiko suvaldyti čekus. Jisai bus priverstas per visą karo laiką laikyti čekų "protektorate" didelę reguliarią armiją ir policiją. Bet kuomet jam pradės nesisekti kare, tai jo paties armija nebedrįs į čekus šaudyti.

Bus Hitleriui keblumų ir su užkariautąja Lenkija. Jau dabar pranešama apie nubaudimą mirtim "šnipų" ir kitokių Vokietijos priešų įvairiuose Lenkijos miestuose. O kai, atėjus žiemos šalčiams, padidės užkariautose teritorijose žmonių vargas ir badas, tai pasipriešinimas naciams eis stiprỹn. Todėl ir Lenkijoje Hitleriui teks laikyti dideles ginkluotas jėgas, kad žmonės nepakeltų prieš jį maišto.

Nėra patenkinta naciais ir Austrija. Prie pirmos progos ims ir jos gyventojai šiaustis prieš ruduosius despotus. Tuomet nacių "fiureris" turės kupinas rankas bėdų. Vidaus frontas gali jam pasidaryti pavojingesnis, negu išorinis frontas.

Reikia atsiminti, kad Austrija turi daugiau kaip 7 milionus gyventojų, iš kurių milžiniška dauguma yra nacių priešai. Čekų "protektorate" yra kokie 10 milionų žmonių, kurie beveik visi Hitlerio neapkenčia. Vokiečių okupuotoje Lenkijoje — apie 20 milionų; iš jų tik maža dalis pritaria naciams. Slovakijoje Hitlerio bernas kun. Tišo klauso Berlyno įsakymų ("paklusnumui" sustiprinti Hitleris laiko tenai skaitlingą kariuomenę), bet žmonių nepasitenkinimas to kunigo valdžia auga.

Tokiu budu po Hitlerio valdžia užkariautose arba pagrobtose teritorijose yra mažiausia 40 milionų žmonių, kurie laukia progos nusikratyti naciško jungo. O pačioje Vokietijoje Hitlerio diktatura tepasilaiko irgi tiktai nuožmia jėga.

Todėl Hitlerio "trečiasis reichas" anksčiaus ar vėliaus turės susprogti. Tai neišvengiamai įvyks, dar beeinant karui, jeigu tiktai naciai gaus kelis gerus smugius mušių laukuose.

Vienintelis išsigelbėjimas Hitleriui butų **ankstyba taika**, pirma negu Vokietijos žmonės bus įsitikinę, kad jų "fiureris" yra pralaimėjęs karą. Kas už tokią taiką agituoja, tas sąmoningai ar nesąmoningai stengiasi išgelbėti hitlerizmą.

Pirmoje vietoje tarpe šitų hitlerizmo gelbėtojų stovi šiandien **Stalinas ir jo Kominternas.** Mat, jie numano, kad, žuvus hitlerizmui, žlugs ir stalinizmas.

Nedaug naudos iš to partnerio

Vokietijos valdžia labai daug pasakojo savo gyventojams, kiek visokių gėrybių ji gausianti iš sovietų Rusijos. Kalbose per radio ir spaudoje ji bubnijo apie "neišsemiamus" Rusijos gamtos turtus, apie Kaukazo žibalo versmes, apie sovietinės Ukrainos kviečių aruodą, apie milžiniškus miškus Rusijos šiaurėje, ir t.t.

Bet iš tos didelės reklamos iki šiol nieko neišėjo. Naciai kolkas dar nėra gavę iš Rusijos jokių prekių, kurių jie buvo taip ištroškę. Washingtone, kuris atsidėjęs seka kas Europoje dedasi, sakoma, kad rusai dar nėra pristatę nė vienos uncijos maisto, kuro arba medžiagų, kurių tikėjosi iš jų gauti Hitleris.

O priežastis ta, kad pati Rusija neturi prekių perviršio ir, jei turi ką atliekamo, tai negali pristatyti, kadangi jos susisiekimo priemonės yra menkos.

Vienas bankrotas pasiėmė už partnerį kitą bankrotą.

APŽVALGA

NACIŲ LAPELIAI

Lapkričio 8 d. du Vokietijos lėktuvai pasirodė virš Paryžiaus ir pabėrė pluoštus lapelių, kuriuose buvo atspausdintos ištraukos iš Molotovo kalbos, pasakytos spalio 31 d. Toje savo kalboje sovietų premjeras pasakė, kad Anglija ir Francuzija veda imperialistinį puolimo karą prieš Vokietiją.

Taigi naciai jau vartoja savo propagandai "komunistinės" valdžios atstovų pareiškimus.

SUVENIRAI

Musų korespondentas rašė, kad raudonosios armijos kariai, atvykę į Vilniaus kraštą "supirkinėjo" prievartos keliu visokius daiktus — laikrodėlius, batus, kailinius, marškinius ir net geresnius drabužius. Bet "Laisvė" sako, kad raudonarmiečiai pirko tuos daiktus, kaipo "suvenirus".

Suvenirais vadinama kokie nors reti arba nepaprasti daiktai, kurių galima įsigyti tiktai tam tikroje vietoje. Pav. keliauninkas, nuvykęs į indijonų rezervaciją, nusiperka indijonų rankdarbių ir parsiveža juos namo, norėdamas pasilaikyti atminti apie tuos žmones.

Brooklyniškis stalincų organas vadina "suvenirais" batus, marškinius, laikrodėlius ir drabužius, kuriuos raudonarmiečiai graibė Vilniaus krašte. Iš to reikėtų suprasti, kad batai, marškiniai ir drabužiai yra labai **nepaprasti daiktai sovietų Rusijoje!**

BET KO TIE PINIGAI VERTI?

Už Vilniaus krašto gyventojų daiktus raudonarmiečiai bruko jiems sovietinius popierinius rublius. Sakoma, kad tos "prekybos" pasėkoje Vilniaus krašto dalyje, kuri teko Lietuvai, paliko keli ar keliolika milionų rublių. "Laisvė" ir iš to džiaugiasi.

"Ką gi tas parodo?" klausia ji. "Ogi tai, kad raudonarmiečiai turi pinigų, kad jie nėra apleisti...

"Jeigu tie pinigai buvo Lietuvoj prapirkti, tai, žinoma, jie bus iškeisti į litus ir žmonės turės pinigų. Kitais žodžiais, raudonarmiečiai padarė didelį biznį vilniečiams."

Tik reikia šaukti "Garbė Stalinui!", ir daugiaus nieko.

Bet tie Brooklyno vyrai nežino paprasčiausių dalykų apie savo "proletariato tėvynę". Jie nežino (arba apsimeta nežiną), kad už SSRS teritorijos sienų **joks bankas neima sovietinių rublių.** Pati sovietų valdžia neleidžia savo rublių vežti iš užsienio į SSRS. Tuos sovietų pinigus užsieniuose galima iškeisti tiktai vadinamoje "juodoje biržoje" (t. y. pas spekuliantus), kur už rublį duoda porą centų. Todėl žmonės, kurie buvo priversti tuos popiergalius imti, tapo "apšmutinti".

O tas faktas, kad raudonarmiečiai atsivežė milionus rublių į Vilniaus kraštą, rodo ne tai, kad jie yra turtingi, o tiktai — kad jų pinigai yra **labai žemos vertės.** Jeigu jie butų turtingi, tai jie gi nebutų skundęsi, kad jie neturi ir marškinių!

Kai Ruhro okupacijos metu Vokietijos markė nusmuko, tai už pakelį cigaretų reikėdavo mokėti kelis šimtus tukstančių markių, o vėliaus, infliacijai įsisiubavus — net kelis milionus. Tuomet beveik kiekvienas žmogus Vokietijoje buvo "milionierius".

Panašus dalykas buvo įvykęs ir Rusijoje, kuomet velionis Leninas sugalvojo gudrią "teoriją", kad kapitalizmui reikią "išmušti dugną", spausdinant kiek galint daugiaus pinigų ir tuo budu paverčiant juos beverčiais popiergaliais. Šeimininkė, eidama į rinką nusipirkti kopustų galvą arba pluoštą svogunų, turėdavo neštis ant pečių maišą arba rezgines leniniškų rublių.

Matyt, ir staliniški rubliai eina tuo pačiu keliu, jeigu paprasti raudonarmiečiai jų turi kaip šieno. Vilniaus krašto gyventojai galės tomis sovietų bumaškomis aplipinti savo kamarų sienas.

IŠVEŽĖ NET GRINDIS IR DURŲ KLEMKAS

Žinios, kad per bolševikų antpludį Vilniuje tapo iš tenai išgabentas visoks turtas, vis dažniau pasitvirtina. "Draugas" sakosi gavęs iš Lietuvos nuo vieno pilnai patikimo asmens laišką, kuriame tarp kitoko sakoma:

"Gauname Vilnių gerokai ištuštintą. Sovietai veža net parketą (grindis), klemkas, geresnius koklių pečius, nekalbant apie kitus panešamus dalykus."

Anot "Laisvės", tai ir durų klemkos bei kokliniai pečiai yra "suvenirai".

IŠ LIETUVOS

Nubaudė už chuliganizmą

KAUNAS. — Prieš kurį laiką Virbaliunų km., Raudondvario valsčiaus vieškelyje buvo ruožinio autobuso katastrofa: autobusas atsimušė į telegrafo stulpą, užvilktą skersai vieškelio ir nusilaužė pirmagalinę ašį ir šiaipjau mašina apsidaužė. Galėjo įvykti dar didesnė katastrofa ir but žmonių aukų, bet šoferis spėjo mašiną apstabdyti.

Policija išaiškino, kad telegrafo stulpą skersai kelio užvilko kaimo jauni vyrukai J. Raščikevičius, V. Grumada, A. Rickevičius ir A. Raudžius.

Jie visi keturi ir buvo patraukti tieson. Spalių 7 d. Kauno apygardos teismas jų bylą žiurėjo, visus pripažino kaltais ir nubaudė: Raudžių ketveriais metais sunk. darbų kalėjimo, bet kaip nevisamečiui trečdalį bausmės numušė; Raščikevičių ir Grumadą po pusantrų metų papr. kalėjimo (juodu irgi nevisamečiai) ir Rickevičių 9 mėn. papr. kalėjimo.

Nugriovė istorinį šulinį

ROKIŠKIS. — Rusai norėjo prieš pat katalikų bažnyčią pastatyti cerkvę, bet gr. Tyzenhazas nakties metu toje vietoje liepė iškasti šulinį ir rusų planus sutrukdė. Tas istorinis šulinys dabar nugriautas ir bus padarytas naujas šulinio viršus.

PAPILĖ. — Vilniaus grįžimo proga visuomenės atstovai nutarė paaukoti vieną vagoną grudų. Tarnautojai apsidėjo penkiais procentais nuo gaunamo mėnesinio atlyginimo ir miestelio gyventojai pinigais. Be to, visi pasižadėjo remti ir toliau pagal savo pajėgumą. Išrinko vilniečiams remti komitetą, kurio pirmininku yra vietos ukininkas Šiuša.

KAUNAS. — Šiomis dienomis Kauno m. s-bė pradėjo statyti Šančiuose šalia neseniai pastatyto garažo naujas automobilių remonto dirbtuves savo autobusų susisiekimo įmonei. Dirbtuvių statymas ir įrengimas atsieis per 200,000 litų.

Baltijos vokiečių likimas

Vokiečių įsigalėjimas Pabaltijyje. — Latvijoje ir Estijoje vokiečių baronai buvo susigrobę didžiausius žemės plotus. — Lietuvos vokiečiai. — Atsargos priemonės. — Vienu šuviu stengiasi du zuikius nušauti. —Ką sėjo, tą dabar turi piauti. — Vokiečių arogantiškumas Pabaltijo kraštuose. — Važiuokite sau sveiki tenais, iš kur prieš septynetą šimtų metų atkeliavote. — Naciai nesiskubina iš Lietuvos vokiečius iškelti. — Kai vokiečių nebus musų žemėje, mes ramiau gyvensime.

(Musų specialaus korespondento Lietuvoje)

Ištisus septynis šimtmečius vokiečių tauta, ar tikriau tarus, germanų padermės skverbėsi į Baltijos pajurį. Jos čia ėjo įvairiais keliais ir įvairiais tikslais. Vieni ėjo pelnų ieškodami, prekybos masinami, kiti čia brovėsi tariamai krikščionybės mokslą nešdami.

Dalinai jie čia savo atsiekė. Štai lietuvių padermės šaką prusus visai nutautino, badu išmarino, kardu išnaikino, kad iš prusų tiktai vardas iki šiai dienai teliko, o tose vietose kur seniau prusai gyveno, šiandien vokiečių kalba skamba.

Juk ir Klaipėdos mieste jau koks septynetas šimtmečių, kaip vokiečių gyventojų atsirado. Tą patį galėtume pasakyti apie latvių Rygą, estų Taliną. Skirtumas čia tik toksai, kad tuose žemės plotuose, kur iš seno lietuvių buvo gyvenama, vokiečiams nepavyko baudžiavą pilna prasme to žodžio įgyvendinti, lietuvius visiškai pavergti. Tuo metu, kai Latvijoje, Estijoje vokiečiai įsigalėjo, iš latvių ir estų veik visas žemes atėmė ir juos bernais padarė. Estų, latvių tautos pasidavė stipriai vokiečių įtakai. Štai tuodvi tautos net gotišką abecėlę iki šiai dienai vartoja.

Tik didžiojo karo bendrų suiručių metu kaip Lietuva, taip Latvija ir Estija iškovojo savo kraštams nepriklausomą gyvenimą ir pirmoje eilėje įvedė žemės reformą. Lietuva tuo budu sunaikino lenkų bajorų lizdus, o latviai su estais sutriuškino vokiečių baronų ukišką galybę, ir tuo pačiu jų politinę ir kulturinę įtaką.

Bet visviena vokiečiai Latvijoje ir Estijoje miestuose jautėsi stipriai, čia jie turėjo didžiules pramonės įmones, prekybos įstaigas ir amatų dirbtuves. Tai buvo labiau pasiturįs sluogsnis, o Lietuvoje vokiečiai sudarė tik smulkių nežymių amatininkų klodą. Latvijoje, Estijoje vokiečiai visą laiką stengėsi veikti bendą gyvenimą ir visur, kur tik gali, čia kaišioti į ratus lazdas.

Ypatingai vokiečiai čia subruzdo nacionalsocialistams Vokietijoje įsigalėjus. Baltijos kraštuose vokiečiai pasidarė tiek įžulųs, kad štai Lietuva prarado tik dėka jų Klaipėdos kraštą, latviai ir estai turėjo su jais daug kitokių vargų ir rupesčių. Ir štai vienos dienos stebuklas!

Kas per septynetą šimtų metų Baltijos kraštuose vokiečių buvo atgauta, šiandien pagrindiniai naikinama! Visi vokiečių kilmės žmonės iš tų kraštų iškeliami! Kryžiuočių, kalavijuočių ir kitų visokių ordinų palikuonys iš čia turi išsinešdinti skubos keliu!

Ir dar kaip turi išsinešdinti? Su savim turto gali paimti tik tiek, kiek gali pakelti, bet išvažiuoja jie veik be jokių pinigų, visus savo turtus latviams, estams palikę! Ar tai ne stebuklas? Ar tai ne pasaka iš tukstanties naktų? Rodos, ir tikėti negalėtum, o vienok taip yra!

Dėlko gi taip įvyksta? Yra daug visokių priežasčių, bet svarbiausios bus bene šios: hitlerizmas gerai nujaučia, koks vokiečių likimas laukia tuose kraštuose čia rusų įtakai sustiprėjus. Juk estai, latviai kęste neapkenčia vokiečių. Jie tik laukė tos progos, kada galės galutinai čia vokiečius ukiškai sugniuždyti. Kada galės čia juos politiškai visai sunaikinti. Toji vokiečiams neapykanta diena iš dienos augo, bujojo. Berlynas tai labai gerai žinojo, taip lygiai jisai gerai žino, kad visoje Europoje, kur tik vokiečių gyvenama, šioji neapykanta stipriai prigyja ir, jei dar iki šiol daug kur vokiečiai neišvejami, tai tik todėl, kad Vokietija stipri, kad nacionalsocialistai dar turi valdžią savo rankose. Bet tegu tik Vokietijos galybė bent kiek pašlija ir daugelio kraštų vokiečiai varu bus išvyti, taip kaip dabar jie turi kraustytis iš Baltijos kraštų.

Tai Hitleris iš anksto ėmėsi atsargos priemonių ir jo tuose kraštuose sukurstytus vokiečius iškrausto. Iškrausto ir kartu daro biznį!

Vokietijos iždui yra butina svetima valiuta ir auksas. Vokietijos eksportas paralyžiuotas, o karui reikalingi tik trys svarbiausieji daiktai: pinigai, pinigai ir pinigai! Vokietija sau pasiima vokiečius iš Baltijos kraštų, kol kas iš Latvijos ir Estijos be jokių turtų, bet už jų turtus, likusius tuose kraštuose, Latvija ir Estija turės valiuta vokiečių iždui sumokėti!

O Vokietija jos užkariautose žemėse Baltijos kraštų vokiečiams suteiks žemės ukius. Vadinasi, įvyks savotiški mainai. Užkariauta žemė kaipo tokia jokios vertės neturi, ją reikia kam nors parduoti ir tik tuomet iš jos galima naudą imti. Parduoti savo krašto žmonėms iš tokios operacijos valstybės iždas sau reikiamos naudos neturės, tai tik įvyks savame krašte tam tikra piniginė operacija, kuri valstybės iždo nesustiprina, todėl Vokietijos finansistai sugalvojo visai kitokį biznį. Jie atsiima iš svetur gyvenančius vokiečius, atsiima juos be jokių turtų, o jau tos valstybės, iš kurių vokiečiai bus išgyvendinti, turi už likusius turtus atsilyginti. Tai tikras velnio išmislas!

Šimtai tukstančių vokiečių tautybės žmonių turi apleisti tuos kraštus, kur jie ištisus šimtmečius gyveno, nes Hitlerio vedamam karui reikalingi pinigai! Tie vokiečiai bus apgyvendinti Lenkijoje, tai yra tose žemėse, kur dabar vokiečiai užkariavo. Vokiečiai užsimojo galutinai parausti lenkų tautos bet kokį ateičiai apsparumą ir iš jų žemes nori atimti ir jas iš kitur atgabentiems vokiečiams atiduoti. Tokia kolonizacija numatyta ne tik Lenkijoje, bet ir čekijoje. Vokietija Europos viduryje visai ne juokais nori įsigalėti, ne tik vien politiniai įsigalėti, bet ir tautiniai. Ir šitas vokiečių darbas atliekamas tikrai žaibo spartumu. Dar karas nebaigtas, dar jo pasėkos visai nenumatomos, o jau grobis dalinamas. Tasai grobis dalinamas lygiai taip, kaip jisai budavo dalinamas viduriniais amžiais. Tasai tautų kilnojimas visai panašus į viduriniųjų amžių tautų kilnojimąsi, tik skirtumas toks, kad darbas eina dabar planingai ir keliasi viena tauta, arba tikriau pasakius, vokiečių tautybės žmonės surenkami iš kitų kraštų ir apgyvendinami jiems nurodytuose žemės plotuose.

Ar tenka suminėti, kad Baltijos kraštų tautos džiaugsmu netveria, kad jos galutinai nusivalo vokiečių tautybės paliekuonių, kurie ištisus amžius tuose kraštuose privilegijuotoje padėtyje buvo?

Tai visai netenka aiškinti, kad latviai, estai šitą darbą taip pat paskubomis atlieka ir mielu noru tą kraitį Hitleriui atiduoda!

Atiduota visai nepaisant, kad už tai dideles pinigų sumas teks sumokėti!

—Važiuokite sau sveiki tenais, iš kur septynetas šimtų metų atgal atvykote!

—Mes jus palydime be jokio skausmo širdyje ir be pasigailėjimo!

—Jųs ištisus amžius čia drumstėte musų ramų gyvenimą, mus skriaudėte, tad važiuokite tenai, kur jųs laukiami, realizuokite tai, ką Hitleris jusų tarpe pasėjo!

Ar bus vokiečiai iškraustyti iš Lietuvos? Tai klausimas, kurį dabar kiekvienas sau lietuvis stato. Atrodo, kad ir iš Lietuvos jie bus išgabenti. Lietuva, visa Lietuva, taip pat nudžiugs šito turto, ar buvusio įnamio nusikračiusi!

(Bus daugiau)

Iš Lietuvos

Linų prekybos vaizdeliai

KAUNAS. — Rusų paliktasis "birkavas" (dabar irgi neretai pas ukininkus vartojamas) musų pirklių buvo panaudojamas, nes prie birkavo reikalavo 1 pundelio, t. y. 8 kg priedo. Šis priedas, suprantama, pirkliui buvo duodamas nemokamai, o kuris ukininkas to priedo nenorėdavo duoti, tai iš to visai nepirkdavo. Šiuo nemokamu priedu musų pirkliai naudojosi nemažiau 6 metus.

Praėjus keletai metų dėl šio priedo ukininkai pradėjo nerimauti ir pirkliai nusileido iki pusės pundelio, t. y. 4 kg. Šis sumažintas priedas taip pat išsilaikė keletą metų.

Štai kitas faktas.

Ant svarstyklių padėtas padėklas — durys, kurios pasveriamos ukininkui matant kokiuo nors balastu, kuris sudėtas į tarbutę, o kai ant svarstyklių pakrauti linai, tuomet ta tarbutė paimama nuo svarsčių lentelės ir pakabinama ant paties galo geležies (kur kabo svarsčių lentelė). Apie rezultatą, turintieji svarstykles, galite įsitikinti.

"Dešimt metų gaudžiau vagis, o dabar pats tapau vagis"

KAUNAS. — Spalių 7 d. Kauno apygardos teismas sprendė Petro Dočio baudž. bylą, kuris kaltinamas Kaune, Lelijų g. iš vieno sandėlio pavogęs įvairių smulkių daiktų.

Docys kaltu prisipažįsta ir prašo teismą, kad jo pasigailėtų. Girdi, jis pradėjęs vogti dėl šcimos nesantaikos. Pirma buvęs geras žmogus, buvęs vienos žinomos visuomeninės organizacijos nariu ir dešimt metų padėjęs policijai vagis gaudyti, o dabar pats kaltinamas už vagystę.

Savo keistais pasiaiškinimais Docys nieko neįtikino ir širdies nesuminkštino, nes jis jau vagis recidivistas.

Apygardos teismas jį pripažino kaltu ir nubaudė pusantrų metų sunk. darbų kalėjimo.

KAUNAS. — Pastebėta, kad nemažai asmenų, gavusių leidimą važinėti automobiliais jų tarnybos ar verslo darbui, važinėja ir grynai asmeniškais reikalais: veža vaikus į mokyklą, važinėja medžioti ir panašiai. Tokie reiškiniai yra neleistini ir iš tokių asmenų leidimai bus atimami.

Kanados lietuvių žinios

(Tęsinys iš 3-čio pusl.)

Meškos buvo užpuolusios Martinonį

WHITESHALL, Manitoba. — Dar rugsėjo mėnesį dirbant miške, netoli Seven Sister Falls, Manitobos provincijoje, prie Winnipeg River Timber kompanijos, Whiteshall'o kempėje buvo atvažiavęs ir musų naujienietis draugas Jonas Martinonis. Išėjus darban ir apie valandą padirbus, draugas Jonas Martinonis užsinorėjo gerti vandens ir paėjo giliau į mišką ieškoti lugno vandens ir nebegrįžo. Man tuoj parupo, kad nebutų meškos bei vilkai draugą Joną papiovę ir pradėjau kitiems darbininkams kalbėti, kad reik daryti ablavą ir ieškoti draugo Jono Martinonio, bet kadangi neužilgo buvo pietų laikas, tai nutarėme, kad parėję pietų papasakosime bosui ir bosas paskirs "ekspediciją".

Atradome Martinonį Kempėje Gyvą.

Parėję pietų, jau radome Martinonį į kempę parėjusį ir bosui visą baimę apsakiusį, kaip meškos jį buvo užpuolusios.

Nuo meškų bebėgdamas buvo paklydęs.

Draugas Jonas Martinonis papasakojo, kaip įėjęs giliau į mišką suradęs lugną ir į saują vandens pasisemdamas atsigėręs ir jau begrįždamas atgal prie darbo staiga išgirdęs kažką žvėriškai sušniokščiant ir prieš save pamatęs dvi meškas, iš kurių viena tuoj atsistojusi piestu ant užpakalinių kojų, šerius pašiaušusi ir šniokšdama buvo pradėjusi jį (draugą Martinonį) "atakuoti". Jonas Martinonis tuoj pasileidęs bėgti atgal į miško gilumą, nes kitokios išeities nebebuvę. Ir bebėgdamas buvęs paklydęs.

Apie 3 valandas po mišką beklajodamas priėjęs ežerą ir taip sau laimingai, tik, žinoma, su didele baime, ežero pakraščiu suradęs kaip grįžti į kempę.

Ir visam buriui darbininkų meškos pastoję kelią.

Tą pačią dieną, po pietų, ėjome į mišką dirbti, tai dvi meškos mums visam buriui darbininkų pastojo kelią — atsistojusios priestu pradėjo šniokšti ir prie musų pasišiaušę artintis. Kadangi mes savo įrankius — kirvius ir piuklus buvome miške palikę ir tuščiomis rankomis ėjome, tai turėjome prieš mumis "ofensyvą" darančioms meškoms nusileisti — pasukome į šalį ir taip sau meškas aplenkdami nuėjome prie darbo.

Bosas nušovė vieną mešką.

Irgi tą pačią dieną, kai jau parėję iš darbo ir pasivalgę vakarienės pamatėme vieną mešką netoli musų kempės, tai pradėjome ugti — akmenimis mėtyti. Meška pasišiaušusiais šeriais šniokšdama akmenų mėtoma nerangiai įsilipo į medį ir atsisėdusi apsiputojusi pradėjo lyg tyčiotis, kad mes jai nieko negalime padaryti ir kad ji musų atakos nebijo.

Tada bosas pasiėmęs šautuvą paleido šuvį ir mešką užmušė. Bet meška medyje nušauta tik persvyro ant šakos ir lauk iš medžio nekrito. Taigi mes turėjome darbo medį nukirsti ir "iškilmingai mešką palaidoti". Po to mes nakties metu bijojome net iš kempės išeiti, kad meškos neužpultų.

—Miško Darbininkas

Linksma Naujiena Toronto Lietuviams

Gruodžio mėn. 2 d. SLA 236 kuopa renkia linksmą ir įdomų vakarą

Įdomus dėl to, kad programą pildys išimtinai Detroito liet. "Dailės" choro ir SLA kp. nariai, kurie suvaidins juokingą komediją "Žentai iš Amerikos" ir priedui choristai sutiko kaip ką padainuoti.

Toronto lietuviai, sužinoję šią žinią, labai apsidžiaugė, nes visi atsimena linksmas "Dailės" choro dainas iš 1937 metų.

Tenka priminti, kad šiemet gerbiamus detroitiečius priimsime žymiai puošnesnėje svetainėje, negu praeityje, tai yra 404 Bathurst St., Ukrainų svetainėje. Šokiams bus gera muzika.

Taigi, gerb. Toronto ir apylinkių lietuviai, įsidėmėkite gruodžio antrąją dieną, šeštadienį, ir atsilankykite seni ir jauni beskirtumo politinių įsitikinimų, nes rengia SLA 236 kp.

Programos pradžia 7 v. 30 m. vakaro.

Parengimų komisija

Skelbimai Naujienose duoda naudą dėlto, kad pačios Naujienos yra naudingos.

Sekmingas Metinis Keistučio Kliubo Vakaras

Sutraukė daug publikos; vaidinimas pavyko

Praeitą sekmadienį, lapkričio 19 d., Lietuvių Keistučio Pašalpinis Kliubas turėjo šaunų parengimą Sokol Hall, 2343 So. Kedzie Ave. Vakaras visais atžvilgiais gerai nusisekė ir numatoma, kad kliubui liks gražaus pelno.

Buvo sulošta veikalas "Našlio Piršybos", kurį vaidino Lietuvių Jaunimo Kulturos Ratelio choras. Reikia pripažinti, kad jis buvo gerai sutvarkytas ir darė publikai gerą įspudį. Visi aktoriai atliko savo roles gerai ir publika buvo patenkinta, ką reiškė griausmingi aplodismentai. Atrodo, kad LJKRC turi gabių aktorių ir dainininkų ir yra verti pasitikėjimo, nes jie dar niekada publikos nesuvylė.

Prie progos reikia komplimentuoti ir Lietuvių Keistučio Kliubo dabartinę biznio komisiją, kuri turi aukštą supratimą visuose kliubo biznio reikaluose ir nuoširdžiai dirba kliubo gerovei. Pavyzdžiui, ir šio vakaro tvarka buvo gera ir visi darbininkai pilnai tiko savo pareigoms. Man metėsi į akis jų nuoširdus pasišventimas ir mėginimas patenkinti publiką. Man atrodė, kad komisija turėjo truputį permažai darbininkų, bet užtai jie patys metėsi į darbą ir užpildė tą trukumą.

Vaišinga publika

Man patiko keistutiečių mandagi ir vaišinga tukstantinė publika. Visi lyg vienos šeimynos nariai draugingai šoko, valgė, gėrė ir šnekučiavosi iki vėlybos nakties, ir ramiai išsiskirstė, tardami vienas kitam draugišką labanakt.

"Tuzai"

Man teko pastebėti, kad vaišingi buvo musų kliubo "tuzai" J. Sholtemanas, J. Kondroška, J. Stulgaitis, Dr. Strikolis, Wm. Buišas ir kiti, kurie ne tik prideda daug darbo kliubo veikloj, bet nesigaili ir savo centų.

Negalima praleisti nepažymėjus ir tuos keistutiečius, kurie šiuo laiku mažai dalyvauja kliubo veikloj, bet už tai parengimuose gerai pasirodo su savo "bumaškomis", kaip tai G. K. Budris, Wm. Krikščiunas, Nick Petraitis, Tony Lukošius, Nesteckai, Dr. Zubas, Makrickienė, Rudauskai, Hollywood Inn savininkai, Kareivienė, A. Markauskas, Saldukai, Marcella Walantienė ir kiti.

Steponas Narkis.

Radio

Budriko Radio Valanda

Pereitą septintadienį Budriko radio programą gražiai išpildė didžiulė simfonijos orkestra, dainininkai vienu, dviem ir keturiais balsais, ir Makalų grupė gražiai suvaidino nuskendusio laivo keleivių likimo vaizdelį.

Iš orkestros išpildytų numerių geriausias buvo Dainų Vainikas. Iš dainų geriausia buvo, "Kad galėčiau", padainuota Onos Juozaitienės solo. Taip pat buvo geros ir kitos — Drula — la, Siuntė mane močiutė, Oi tu Ieva Ievužė, Sužavėjai tu mane, Palėda ir kitos.

Kitas Budriko radio programas bus ketvirtadienį vakare nuo 7 iki 8 val. Chicagos laiku iš stoties WHFC, 1420 k. Bus gražios dainos, akordeonų muzika, svarbus asmenų ir draugijų pranešimai, juokai ir kiti numeriai. Bus svarbu pasiklausyti. —Radio Mėgėjas.

Ar Dar Negavote Kvietimo Šitam Svarbiam Įvykiui?

Sekmadienį matysim "Bohemų Mergelę"

Jeigu dar iki šiol šios garsios trijų aktų operos Bohemų Mergelės pakvietimai nepasiekė tamstos ir tamstos draugų ausis, šiuomi noriu priminti tau, skaitytojau, ir paprašyti tavęs priminti sau ir savo draugams, kad sekantį sekmadienį niekur kitur neitumėt kaip tik į Sokolų svetainę, 2347 S. Kedzie Ave. Kaip 3:30 po pietų ten bus perstatyta scenoje puiki trijų aktų opera "Bohemų Mergelė".

Šitas puikus veikalas, papuoštas puikia muzika ir gražiomis dainomis, bus perstatomas pirmu kartu lietuvių scenoje. Tą didelį ir atsakomingą darbą yra pasiėmęs atlikti musų jaunimas, kuris yra susiburęs prie Naujos Gadynės choro ir kuris taip pasekmingai pereitais metais vaidino tą gražią operetę, "Mikado", kuri pasiliko žavinga ir graži musų vaizduotėse ilgiems ilgiems metams.

Turint prieš akis Naujos Gadynės choro nuveiktus meno gražius darbus, reikia manyti, kad ir šiuom kartu musų darbštusis jaunimas nesuvils mus, bet suteiks mums daug džiugaus malonumo.

Už tad, seni ir jauni, visi, sekantį sekmadienį iš visų kraštų Chicagos ir apylinkių atvykite į viršnurodytą vietą ir pasigerėkite musų darbštaus jaunimo gražiais kulturingais darbais. Tas puikus malonumas liks jusų neatskiriamą nuosavybė ir tuom pat paremsim musų jaunimo meno darbus.

Kazys.

Schefzik Vietoj Szewczyk

Pas, apskričio teisėją Cornelius J. Harringtoną vakar atėjo su prašymu Albertas Szewczyk ir jo žmona Mary, 3817 West Congress street.

— Musų pavardė sunki ištarti ir "suspelinti". Norim paprašyti ją sutrumpinti, palengvinti.

— Ištikro, gana sunki pavardė, "Szewczyk", atsakė teisėjas. — Gerai, trumpinsim. O kokią naują pavardę pasirinkot?

— Schefzik.

Teisėjas keistai į abu prašytojus pažiurėjo, bet jų prašymą išpildė.

Reporterių Tuzai Patyrė Kaip Tukstančiai Gali

Sutaupyti Iki $1.48 Už Kvortą Nuo 4 Metų Senumo Degtinės

"Old Quaker butelis kainuoja $1.39 mažiau, nei ta degtinė, kurią mėgdavau gerti", sako D. A. Tinker iš St. Louis, Mo. "Ir kiekvienas šaras geras."

Kodėl pirmiau vartoję "Brangią" degtinę yra perėję prie Old Quaker—Jie dar tebeperka gerą degtinę, ir dar sutaupo pinigų tai darydami!

• Sutaupyti pinigo nuo puikios degtinės nera lengvu. Betgi galima. Tukstančiai vyrų, vartoję brangią degtinę per metų metus, sutaupo 79c, $1.32, iki $1.48 už kvt. pereidami prie turingos Old Quaker degtinės.

Iš Kur Mes Žinome?

Mes žinojome, kad yra vyrų pereinančių. Bet mes norėjom patirti ir kodel tiek daug perėjo nuo tokios degtinės, kuri kainuoja net dvigubai tiek. Taip, tad, buvo apklausinėta 1,156 vyrai, ir ką jie pasakė yra naujienos.

Skaityk šį typišką pareiškimą

"Aš gerdavau daug brangesnę degt. nei Old Quaker," sako K. R. Anderson iš Chicagos, "bet ši geresnė nei mano pirmoji. Aš sutaupau virš $1.25 nuo kvortos."

Jei jusų skonis sutinka su tuo, ką sako šie vyrai, Old Quaker gali ir jums sutaupyti pinigų. Pabandyk butelį šiandien!

$1.85 QUART

97¢ PINT

90 PROOF

TRY IT at your FAVORITE TAVERN

OLD QUAKER

STRAIGHT Bourbon WHISKEY

DABAR ŠI DEGTINĖ YRA 4 METŲ SENUMO

COPR. 1939, THE OLD QUAKER CO. LAWRENCEBURG, INDIANA

Turtas virš - - - $3,500,000.00
Atsargos kapitalas - $250,000.00

Dabar Mokame 3½% Už Padėtus Pinigus. Duodam Paskolas Ant Namų 1 iki 20 mt.

STANDARD FEDERAL SAVINGS and LOAN ASSOCIATION of Chicago

JUSTIN MACKIEWICH, Pres.

STANDARD FEDERAL SAVINGS

4192 ARCHER AVENUE
SAVINGS FEDERALLY INSURED

NAMŲ STATYMO KONTRAKTORIUS REAL ESTATE
Insurance and Loans

Statau visokios rųšies naujus namus ant lengvų mėnesinių išmokėjimų. Darau visoki taisymo darbą be jokio cash įmokėjimo ant lengvų mėnesinių išmokėjimų (Išgaunu geriausį atlyginimą iš Fire Insurance Companijų dėl taisymo apdegusių namų). Darau paskolas ant naujų ir senų namų ant lengvų mėnesinių išmokėjimų nuo 5 iki 20 metų. Reikale kreipkitės prie

JOHN PAKEL
6816 S. Western Ave. Phone Grovehill 0306

SAUKIT CALUMET 6969
UNIVERSAL PLUMBING & HEATING SUPPLY COMPANY Not Inc.
10 West 18th Street
į vakarus nuo State Street

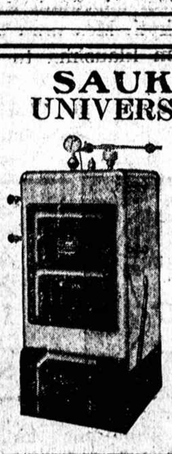

Ir musų patyręs inžinierius atvažiuos į jusų namus ir suteiks DYKAI apskaičiavimą dėl naujų šildymo reikmenų naujų ar senų (plant) garu arba karštu vandeniu šildomą.

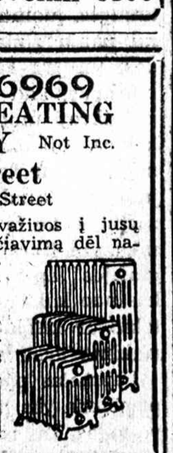

Nereikia pinigų įmokėti—36 mėnesių išmokėjimui—žema palukanų kaina. Lietuvis salesmanas

Atdara vakarais iki val. Nedėliomis iki 1 v. dieną

Naujienų Pinigų Siuntimo Skyrius

DABAR SIUNČIA PINIGUS LIETUVON
(įskaitant Vilniaus kraštą)
TIK TELEGRAMOMIS.

NAUJIENOS
1739 SO. HALSTED STREET
CHICAGO, ILLINOIS
Ofisas atidaras kasdien nuo 8 ryto iki 8 vakaro
Sekmadieniais nuo 9 ryto iki 1 val. po pietų.

GARSINKITĖS "NAUJIENOSE"

EGG $6.00
NUT $6.00
BIG LUMP $6.00
MINE RUN $5.75
SCREENINGS $5.00
PIRKIT DABARI — ŠAUKITE DIENĄ IR NAKTĮ. Pristatymas Mieste ir Priemiesčiuose.
Tel. ARDMORE 6975

GREITAI IR PIGIAI

Išmokiname Anglų Kalbos, Gramatikos, Sintaksės, Aritmetikos, Knygvedystės, Stenografijos, Pilietybės, ir kitų mokslo dalykų. Musų mokyklos nauja sistema stebėtinai greitai užbaigiama pradinį mokslą į devynis mėnesius: aukštesnį mokslą į vienus metus. Šita mokykla jau davė mokslo tukstančiams žmonių, ir tai padaryta per dvidešimt septynis metus. Todėl kviečiame brolius lietuvius Amerikos Lietuvių Mokyklon įsirašyti ir mokytis. Mokslas eina dienomis ir vakarais.

AMERIKOS LIETUVIŲ MOKYKLA
816 W. 33rd Place, Chicago, Ill.

Ofiso telefonas YARDS 0706
Rez. tel. LAFAYETTE 4557
P. KLUJKA, vedėjas
COLUMBIA ROOFING CO.,
NOT INC.
Žvyrinis dengimas ir ant gontų parengtas dengimas Smala ir Pikiu Dengimo Dyleriai, Felt Cutters ir Blėkų specialistai.
3319 S. Morgan St.
CHICAGO, ILL.

Victor Bagdonas
LOCAL & LONG DISTANCE MOVING
Perkraustom forničius, pianus ir visokius rakandus bei štorus. Vežam į farmas ir kitus miestus. Žema kaina. Musų Darbas garantuotas. Taipgi pristatom anglis į visas miesto dalis.
3406 So. Halsted St.
Šaukit Tel. YARDS 3408

KAINUOJA MAŽIAU PORA 1½¢
NUDAŽYTI KURTENUS SU

YRA VAISTŲ IR NOTTIONS KRAUTUVĖSE

ATYDA SKILVIŲ LIGONIAI!
Išgydome per du per keturius mėnesius skilvio, duodenalį ulserį, rugščių, gasų, tulžies ligas. Nė baking sodos "Mucin" nė indžekšinų vartojame.
DR. WALSH
ULSERIO SPECIALISTAS
1602 W. Garfield Blvd.
Tel. PROSPECT 7474
ATDARA: 10 v. ryto iki 9 v. vak.

• FOTOGRAFAS
CONRAD
FOTOGRAFAS
Studija įrengta pirmos rųšies su moderniškomis užlaidomis ir Hollywood viesomis. Darbas garantuotas.
420 W. 63rd St.
Tel. ENG. 5883-5840

MASTER WINDOW SHADE CO.
S. J. Vondrak Tel. Lafayette 4560
Langam Užd angalus Padarom ant Užsakymo
FIRANKOM LAZDAS..MES NUMIERUOJAM IR UŽKABINAM TAVERNOMS, NAMAMS IR MOKYKLOMS VENETIAN BLINDS
1803 WEST 47th STREET (ARTI WOOD ST.)

CRANE COAL COMPANY
5332 So. Long Avenue
Telefonas PORTSMOUTH 9022
POCAHONTAS Mine Run iš geriausių mainų, daug dulkių išimta Perkant 5 tonus ar daugiau $7.65
PETROLEUM CARBON COKE Perkant 5 tonus ar daugiau Tonas $7.40
Sales Tax ekstra.

KLAUSYKIME ŠALTIMIERO RYTMETINIŲ LIETUVIŠKŲ RADIO PROGRAMŲ
10:00 VAL. RYTO 1480 KC. IŠ STOTIES
W.H.I.P.

Sophie Barcus
RYTINĖ RADIO VALANDA
— iš stoties —
W.G.E.S.
Kasdien nuo 8:30 v. ryte iki 9:15 vakaro.
Išgirsit vėliausias žinias, muzika ir kitus įdomius pranešimus.

MOTERŲ SKYRIUS

WOMEN'S SECTION

PUBLISHED EVERY THURSDAY — EINA KAS KETVIRTADIENĮ

ĮSTEIGTAS • MARIJOS • JURGELIONIENĖS

MOTERŲ KARJERA

Rašo—Dr. SUZANNA ŠLAKIS

Lapkričio 14 d. Sherman viešbutyje įvyko bankietas, kurį surengė klubas moterų biznierių ir profesionalių pagerbimui pasižymėjusių moterų.

Susirinko moterų iš daugelio valstijų. Jos buvo įvairių skirtingų užsiėmimų. Buvo daug įdomių kalbėtojų. Moterys, pasižymėjusios savo profesijoje arba biznyje, labai interesingai nušvietė savo ypatingą veiklą.

Pirma kalbėtoja buvo p-lė Margaret Marchmont, apsirėdžiusi savo uniformoj kaipo "forester", dirbanti valdžiai prie atauginimo medžių Amerikai. Aišku, kad Amerika savo girias labai išnaikino ir yra svarbus reikalas dabar priauginti ir sutaupinti jas. Ši moteris jauna ir kupina energios ir labai įdomiai nušvietė visiems susirinkusiems svečiams savo interesingą darbą. Ji taipgi prirodė reikalingumą, kad daugiau moterų interesuotųsi šiuo mokslu, atseit, girininkyste, nes gamtos mokslas yra labai reikalingas ateičiai. Ji dar jauna, bet eidama savo darbo užduotis yra apvažinėjus visą Ameriką ir net daugel svetimų šalių. Tai, rodos, vienintelė moteris užimanti tokią vietą.

Antroji kalbėtoja iš eilės buvo inžinierė, ponia Margaret Fry. Ji irgi gabi kalbėtoja ir interesingai išdėstė savo profesiją ir parodė, kad moteris irgi gali tapti pasekmingos inžinierės.

Trečia, kuri kalbėjo už savo profesiją, tai buvo p-lė Ruth Perkins, architektė. Ji vaizdžiai nupiešė apie architekturą ir kaip tas įdomauja moteris. Labai lengva suprasti, kad moterų skonis gali labai daug pagražinti ir statybą, ar tai butų namas ar kitokis dalykas.

Vėliau sekė p-lė Cecilia Korteum, medicinos technologistė. Tai yra darbas, kurio publika nemato, tik apie rezultatus nugirsta. Ir žmogaus sveikata bei gyvybė daug priklauso nuo suradimų laboratorijoje šių gabių moterų technologisčių.

Dar kalbėjo moteris veterinarė, p-lė Elinor McGratti. Nedaug yra moterų šioje profesijoj. Bet moteris gerai moka su gyvais naminiais gyvunais apsieiti.

Buvo ir dentisčių ir moterų namų ekonomijos užžiurėtojų, — tas visų seniausias moterų užsiėmimas, namų ruoša, bet moderniškai vedamas čia ir yra pilnai moterų dirva ir moterys kuogeriausiai šį darbą atlieka. Visos kolegijos dabar pilnai namų ekonomijos skyrių duoda savo moksle.

Svarbiausias užsiėmimas yra finansų valdymas. Šiam skyriui atstovavo ponia Loraine Blair. Ji gražiai paaiškino, kaip sutaupyti savo turtą ir kaip užlaikyti dalį ant tų dienelių, kuomet darbas neatneš pragyvenimo.

Visos kalbėtojos buvo moterys atsižymėjusios savo profesijose ri davė malonią inspiraciją moterims, kad joms yra vieta visur, tik turi dirbti ir darbą atlikti gerai ir atsakančiai, kaip ir vyrai, o bus joms vieta visur.

MOTERYS, PASIDARYKITE SAVO KARJERĄ

(Labai malonu buvo pastebėti programoj šio parengimo, kad sąraše ko-operuojančių rengėjų šio "Moterų Karjeros" pagerbimo vakarienės, randasi ir musų gerbiamos bendradarbės ir įžymios lietuvės profesionalės vardas — Dr. Susan R. Šlakis, Medikų Moterų Klubo Prezidentės. Mes didžiuojamės Dr. Šlakis veikla kaip svetimtaučių, taip ir savųjų tarpe. Geriausio pasisekimo jai visuomet. N.G.)

AR GIRDĖJOTE?

Buvo tai arbatėlė vienos poniutės puošnioj rezidencijoj. Arbatėlei vos įpusėjus, viena iš viešnių atsistojo, atsiprašė šeimininkės ir kitų viešnių ir arbatėlę apleido. Visos sujudo. Juk dar taip neseniai susirinkom. Popietis vos tik įpusėjo. "Žinau tai", atsakė ji, "bet tiesiog nenoriu praleisti daugiau laiko bekalbėdama apie S. Jeigu paėmus kruvon visą laiką, praleistą bekalbant apie ponus S., išeitų daugiau kaip ištisa savaitė. Atkartotinai mes diskusavom jį, diskusavom ją, jų atsinešimą viens prie kito, ką jie daro su savo pinigais, kokias suknias ji dėvi, kaip jie svečius priiminėja ir taip toliau ir toliau. Daugiau neduosiu jiems nė pusvalandžio savo laiko."

Ir buvo tiesa. Tie ponai S. jau labai dažnai buvo susirinkusiųjų pasikalbėjimo tema. Besvarstant dalyką vėliau, man buvo tikrai nuostabu. Juk aš net tinkamai nepažinau tų ponų S. Aš juos sprendžiau tiktai iš to, ką girdėjau apie juos iš kitų, kurie patys galėjo buti tiek mažai informuoti, kas dedasi ponų S. mintyse, kaip ir aš pati.

Vienas dalykas apie "gossip" yra tas, kad dažnai esi linkus buti visiškai pozityvė savo pareiškimuose, kuomet esi visiškai netikra.

Kartą išgirdau nuo vienos savo gan geros pažįstamos, kad mano vaikai buvo mano tik priimti ir išauginti. Žinoma, tokią pasaką mano toji pažįstama girdėjo iš kitos pažįstamos ar draugės. Įdomus dalykas, ir tikrai nauja žinia man, nes, rodos, turėjau labai aiškius atsiminimus, kad esu savo vaikučių tikroji motina . . . Bet, nėra kalbos, toji pažįstama tikrai žinojo, kur ir kaip aš priėmiau juos, paaiškindama net ir priežastį, dėl ko tą dariau. Ir ši pasaka yra tikrai žiupsnelis "biografijos" apie mane, kurią laikas nuo laiko galima išgirsti po tokio ar kitokio poniučių susirinkimo arba arbatėlės.

Paprastas pasiteisinimas apie plepėjimą yra tas, kad jis nepavojingas. Tas reiškia, kad ne serijoziškai paliečia gyvenimą žmogaus, apie kurį kalbama. Bet tikrenybėj yra ir kita pusė, kuri sako, kad "asmuo, kuris negali sulaikyti savo liežuvį nuo kitų reikalų, paprastai jį paaštrina ant jų." Charakteris žinomas kaipo "geradėjingas tauškėjimas" yra mistiškas.

Yra tokių moterų, kurios palieka visiškai kurčios, kuomet pasikalbėjimas linksta į gražius išsireiškimus arba pagyrimą to ar kito žmogaus. Galite buti tikros, kad jos niekados nepaklaus, ar girdėjote kaip gerą darbą ponia K. atliko našlaičių naudai, arba kaip pasekminga buvo Onytės G. recitalė, kokią stebėtiną pažangą ji daro savo balso lavinime. Ne, anaiptol ne. Jos laukia tiktai pasakyti, kad ponai S. ką tik nusipirko naują automobilį, ir kad eina girdai, kad jiedu tikrai neužilgo ims perskiras.

Ant laimės, tačiau, ne visos

yra tokios, kurios turi troškimą klausytis vien tuščių kalbų, plepalų. Kitos yra visiškai kurčios tokiems mažmožiams.

Tokių žmonių ausys yra per pilnos žinių iš pasaulinių ir kitų didelių įvykių. Jie atidžiai klausosi atbalsių tikrųjų tragedijų, reikšmingų įvykių. Jie neturi nei mažiausio noro, nei laiko klausytis tų anų tauškėjimų. Ir šie yra pasaulio maloniausi ir daugiausia raminantys žmonės.

Aš atsimenu dar ir kitą pastabą, kurią išgirdau aną vakarą, po kelių valandų viešėjimo ir pasikalbėjimo. "Buvo taip malonu," sakė viena moteris, "mes nekalbėjom apie ypatas". O tikrenybėje dalykas buvo toks, kad kalbėjom apie ypatas. Kalbėjom apie Schubertą ir Petrauską. Kalbėjom apie Lietuvos operą ir apie tuos, kurie nuoširdžiai ir atsidavusiai dirbo ir dirba apšvietos darbą lietuvių tarpe. Kalbėjom apie musų žymias moteris veikėjas ir kokią svarbią rolę musų moterys gali ir butinai turi atlikti šioje Lietuvos sunkioje valandoje, ypatingai ieškodamos ir teikdamos pagalbą Vilniaus našlaičiams. Kalbėjom apie spektaklį Shakespeare'o "Hamlet" ir apie tai, kurlink eina musų lietuvių scena Amerikoje.

Bet aš gerai supratau, ką ji norėjo pasakyti. Mes nors kartą nepalietėm klausimą tų ponų S.

(Mintis paimta iš "Moterų žurnalo"). —Našlaitėlė

BUKIME GRAŽIOS

Kadangi pradėjome kalbėti apie kojas, tad štai dar vienas svarbus bruožas, — suknelių ilgumas. Dažnai moterys užsispyrusiai seka madų nustatytą sijonų ilgumą, visai nekreipdamos dėmesio į tai, kaip jos atrodo. Svarbu yra visų pirmiausia pažiurėti savo defektus ir stengtis juos mažinti, o ne kelti aikštėn. Jeigu turi kojas nepergražias, t. y. perstoras arba perplonas, niekuomet nebandyk nešioti sijoną tokio ilgio, kuris parodytų visą negražumą blauzdų. Kartais tiktai dviejų colių skirtumas suknelės ilgume pataiso arba pagadina vaizdą. Niekuomet nemanykit, kad suknelė, kuri atrodo labai gražiai ant gražaus modelio, taip pat atrodys ant bile kokios figuros. Nebijok pastudijuoti save veidrodyje, ir pamatysit, kas pritinka ir kas ne. Rodykit tiktai gražesnius kuno bruožus, o tuo parodysit savo gerą skonį.

Yza.

Vaikas Ir Mokykla

Rašo L. Narmontaitė

Pinigų rinkimai mokykloj

Neseniai vienam anglų laikraštyje tilpo tulos motinos papeikimas mokytojoms dėl rinkimo pinigų mokyklose. Kaltinamos mokytojos už spaudimą vaikų.

Iš tikrųjų, šita motina neturi tikrų žinių, nes rinkimas pinigų nepriklauso nuo mokytojų iniciatyvos, ir vaikai nėra verčiami aukoti.

Šiomis dienomis tęsėsi Chicagos Mokyklų Tarybai leidus dvi tradicinės rinkliavos; viena rinkliava Raudonajam Kryžiui, o antra dėl rubų neturtingiems vaikams.

Niekas nenuginčys to, kad aukoti Raudonajam Kryžiui yra vienas iš naudingiausių tikslų. Čia yra pamokinimas vaikui atjausti neturtingesnius ir duoti pašalpą savo broliams, kuriuos nelaimė užpuola.

Antras rinkimas tikslu sušelpti neturtingus vaikus yra vedamas draugijos vardu "School Children's Aid Society". Visi surinkti pinigai yra vartojami nupirkimui vaikams naujų rubų ir batų. Be pagalbos šios draugijos, daug neturtingų vaikų negalėtų lankyti mokyklą, nes jie neturi tinkamų ar pakankamai rubų.

Šitai draugijai aukoja savo laiką be užmokesčio grupė geraširdžių moterų, vartojant vieną kambarį tam tikroj mokykloj, kurį mokyklos taryba leidžia šiam tikslui. Kitos moterys pašvenčia porą dienų kas savaitę siudamos įvairius rubus. Kadangi nėra išlaidų, tai visi pinigai yra suvartojami grynai vaikų naudai. Pereitais metais vaikai ir mokytojos surinko per $90,000.

Dalyvavimas suminėtų fondų rinkliavose nukreipia vaiko dėmesį nuo savimylos į visuomenišką atjausmumą ir pasaulėžiurą. Jo širdyje yra pasėjama labdarybės sėkla.

Atsiranda kartais tokių tėvų, kurie peikia mokytojas, sakydami, kad jos pinigus traukiančios iš vaikų. Esą, jos priverčiančios vaikus aukoti. Tai visai neteisingas priekaištas. Jeigu nėra mokytoja perdaug entuziastiška agituotoja fandams aukoti, — už tai nereikia visų barti. Kiekvienas vaikas aukoja pagal savo laisvą valią.

Iš kito atžvilgio, gal ir atrodo tėvams, kad mokykloj tik renka ir renka pinigus, nes abi suminėtos rinkliavos įvyksta lapkričio mėnesį, viena tuoj po kitos. Todėl lengva suprasti tėvų nesupratimą.

Be tų dviejų fondų, įvairiose mokyklose yra, irgi rinkliavos prieš Kalėdas tikslu ugdyti kalėdinę nuotaiką. Vaikai tada aukoja pinigus maistui arba rubams aprupinimui neturtingų šeimynų Kalėdų dovanomis.

Reikia vėl pakartoti, kad vaikai nėra priversti aukoti. Visi rinkliavoje dalyvauja laisvai: kiekvienas mokinys aukoja arba ne pagal savo išgales. Vistiek, didesnė dalis šių aukų susidaro iš mokytojų pinigų.

Kino-TeatraS

(MOVIES)

Veda—ADELĖ

Šią savaitę turime gan rimtų ir įdomių kino kurinių.

"Rulers of the Sea"

Drama liečianti istorinius įvykius. Rodos, šimtas metų atgal, kada vienas paprastas žmogelis svajojo, kad laivai galį buti varomi garu. Kiek jis ir jo jaunas padėjėjas turėjo pergyventi, kiek pašaipos jie sutiko, kiek abejojimų ir nepasitikėjimo. Tačiau jų svajonės išsipildė. Douglas Fairbanks Jr. visai įtikinančiai vaidina jauno jurininko rolę, o jaunutė Margaret Lockwood gražiai prisideda prie įvykdymo jos tėvo ir numylėtinio svajonių. Verta matyti. Rodomas vidurmiesčio teatruose.

"Drums Along The Mahawk"

Pradedant šį penktadienį Chicagos teatre bus rodomas įdomus kurinys "Drums Along The Mahawk". Šis veikalas vaizduoja Amerikos pionierių drąsų pasiryžimą nugalėti visas sutiktas kliutis, kruvinas kovas su raudonskuriais indijonais ir, bendrai, jų sunkų, bet drąsų, o kartais ir smagų gyvenimą. Sąstatas susideda iš gerų vaidintojų, k. t. Claudette Colbert, Henry Fonda ir ta nepamainoma komikė Edna Mae Oliver. Kurinys gražiai scenizuotas, gyvai ir triukšmingai suvaidintas. Visas naturalėse spalvose. Įdomus, ir dar kaip. Scenoje gi bus (asmeniškai) populiarus Dick Pawell. Tad po skanių kalakutų pietų nuvykite Chicago teatran.

"Honeymoon in Bali"

Kaip tik kontrastui anų rimtų veikalų "Honeymoon in Bali" yra labai gyva ir smagi komedija. Veikalo turinio nesakysiu, nes galiu sumažinti įdomumą įvykių. Vaidina Madeleine Careall, Fred McMurray ir Akim Tamiroff. Matykite, turėsite smagaus juoko, o juokas visiems reikalingas. Rodomas vidurmiestyje.

Torontiečių Moterų Tarpe

Europos karas netikėtai užklupo daugelį besisvečiuojančių Lietuvoje amerikiečių ir kanadiečių lietuvių. Taip ir musų Torontas kentė baimę, kol sulaukė savo išvykėlių. Tarp tokių buvo S.L.A. 236 kp. narės: Sofija Stankienė ir Elmą Stankienė, abi su 4 metų suneliais. Jos laimingai grįžo ir kad pasimatyti su draugėmis ir artimesnėmis pažįstamomis S.L.A. kp. moterimis — Sofija Stankienė, surengė šaunias vaišias, į kurias susirinko 12 moterų burelis ir labai jaukiai ir maloniai laiką praleidom. Dainavome, klausėmės S. Stankienės pasakojimų apie Lietuvą, apie baimingą kelionę atgal ir taip nė nejautėm, kaip valandos lėkte-lėkė. Kadangi visos čia buvusios moterys yra artimos "Naujienoms", tai buvo iškeltas pasikalbėjimas apie jau minėtą, numatytą torontiečių moterų sueigą, Marijos Jurgelionienės pagerbimui.

Visos širdingai tam sumanymui pritarė, o Sofija Užemeckienė pasiulė savo pastogę tai garbingai valandai praleisti. Kol kas, dar nenumatytas laikas, bet tai bus trumpoje ateityje padaryta. Buvo malonu matyti ir jausti visų moterų atvirumą ir gerą širdį šiuo klausimu. Kaip butų džiugu, kad Maria Jurgelionienė butų gyva ir ateitų štai čia su mumis pasivaišinti — pamaniau — negu kad dabar tik jos atmintį svarstom.... Bet... nieko nepadarysi, — likimas visus vienodai vaišina — šiandien vieni, — rytoj gal musų jau nebebus. Didžiausia skriauda tik, kad giltinė dažniausiai pasirenka reikalingiausius žmones pirmiausia, vietoj kad juos palikti, kaipo pavyzdį ir gyvenimą kitiems, mažiau pajėgiantiems, netalantingiems.

Grįžtant prie vaišių, noriu išreikšti mano širdingą padėką Sofijai Stankienei už tokį malonų "Hello". Nedovanai mes jos verkėme — sakė kitos juokaudamos, bet tai tiesa, nes Ji mums parodė tikrą prisirišimą ir draugiškumą.

Maria F. Yokubynienė.

Gerai Šeimininkėms Žinoti, Kad:

Norint buti tikra, jog medžiagą galima plauti be atmainymo spalvos, reikia paimti sklypelį, arba jeigu neturite, tai dalį paties skalbinio, kur mažiausiai matosi, ir įmerkit į drungną, muiluotą vandenį kokias penkias minutes. Tada perplauk, išdžiovink ir palygink su neplauta medžiaga.

* * *

Palaikyti mezginius arba gražiuosius siuvinėlius baltais, kuomet ilgesniam laikui nenaudoji ir padedi šėpon, sudėk tokius dalykus tarp tamsiai mėlynos "tissue" popieros. Tada suvyniok visą tą į didelį lapą tokios tamsios "tissue", surišk ir padėk, kad šviesa nepereitų.

* * *

Niekuomet nereikia palikti cukrų, razinkas ar kitus džiovintus vaisius, paprastuose popieriniuose maišeliuose. Jie pasidaro drėgni ir sulinpa kruvon labai greitu laiku.

—Kaimynka

MADOS

Kol dar oras nėra per šaltas, tai labai yra patogu nešioti trumpi kailiniai žaketai. Jie ne tik yra patogųs nešioti, bet tai vėliausias fasonas; be to, dar jie nėra perbrangus. Padėkime, štai jusų visai elegantiškas prieškalėdinis kostiumas.

Pilka (tamsiai) suknelė, juodas trumpas kailinis žaketas, pilka skrybėlaitė. Suknelė ir skrybėlaitė papuošta raudonais sagučiais arba ornamentais. Pirštinaitės ir rankinukas gali buti pilki ar juodi. Visai jaunos moterys gali nešioti net ir raudonas pirštinaites prie minėto kostiumo. Batukai juodi. Juodo kailio žaketas taipgi tinka su šviesiai žalia suknele ir skrybėlaite. Dabar spalvų kombinacijos labai populiaru, bet reikia žiurėti, kad jos nesipiautų tarp savęs ir kad tiktų veido spalvai ir figurai. Kauniškė.

Maistas

Veda MORTA RUGIENĖ

SPANGUOLIŲ IR APELSINŲ PRIESKONIS

(Cranberry-Orange Relish)

Vienas svaras (4 puodukai) spanguolių.
Du apelsinai
Du puodukai cukraus

Perleisk spanguoles per "food chopper". Nulupkite apelsinų žievę, išimkite sėklas ir iš žievių visą plėvę. Tuomet sudėkite, kaip nuluptą apelsiną taip ir išvalytą žievę per "food chopper", ir sumaišykite su spanguolėm ir cukrum. Lai visas tas pastovi kelias valandas šaltoj vietoj. Šis prieskonis yra geras prie visų mėsų, šiltų ar šaltų.

BULVINIS KAMŠALAS

Du puodukai sugrustų bulvių (šiltų)
Du kiaušiniai
8 riekutės sausos baltos duonos (supiaustytos į mažiukus šmočiukus ir ant skaurados svieste pašmožytos)
Vienas cibulis (smulkiai supiaustytas)
Ketvirta dalis puoduko sukapotų salierų—vienas šaukštukas "sage"
Trečdalis puoduko ištarpinti svieste—pusantro šaukštuko druskos.

Pakepink salierius ir cibulius svieste kokias tris minutes. Prie to pridėk likusius dalykus ir gerai sumaišyk. Šio kamšalo užtenka dešimts svarų kalakutui ar bile kitam paukščiui.

Catherine Stokus (Detroit)

"MINCEMEAT SHIFFON PIE"

1 šaukštas "gelatin"
Pusė puoduko šalto vandenio
2 puodukai "mincemeat"
1 puodukas vandenio
3 šaukštai citrinos sulčių
2 šaukštai sukraus
3 kiaušiniai
6 šaukštai cukraus

Pamirkyk "gelatin" šaltam vandenyje. Sudėk "mincemeat", vandenį, citrinos sultis ir du šaukštus cukraus į kitą indą, ir sušildyk iki beveik pradės virti. Tada iš palengvo pridėk prie to gerai išplaktus kiaušinių trynių ir virink dvigubam puode (double-boiler) pakol pradeda tirštėti, maišant nuolatos. Tas užima kokias dešimts minučių.

Nuimk nuo ugnies, pridėk išmirkintą "gelatin" ir maišyk pakol ištirpsta. Tuomet tegul visa ta košė atauš iki ji pasidarys gan tiršta. Paimk kiaušinių baltymus ir gerai išplak, (iki pasidarys visiškai kaip kremas) įdėk į jį likusį cukrų (tuos 6 šaukštus) ir vėl gerai plaki, kad butų švelnus.

Tuomet sudėk tą pirmąją "mincemeat" košę į tą kiaušinių baltymą, supilk į gatavai iškeptą "pastry shell" ir atšaldyk. Kuomet duodi stalan, galima pagražinti su "whipped cream", jeigu norite.

..... Catherine Stokus (Detroit) ....

RAUMENŲ SKAUDĖJIMAI GREITAI PALENGVINAMI

Nekentėkite bereikalingai raumenų skaudėjimų. Tūkstančiai žmonių pasiekė nepaprastą palengvinimą reumatiškų skausmų, strėnų raumenų skaudėjimų, išsinarinimų ir šiaip raumenų skaudėjimų vien išsitrindami su Pain-Expelleriu. Šis sensacingas linimentas ūmai suteikia laukiamą palengvinimą. Virš 17 milijonų bonkučiu jau išparduota. Todėl neatidėliodami nusipirkite ir jūs bonkutę Pain-Expellerio. Reikalaukite Pain-Expellerio su inkaru ant dėžutės.

PRIE JUSŲ MĖGIAMO BARO ARBA LIKIERŲ ŠTORE

4 METŲ SENA

TIKRAI GERA VERTYBĖ

Taisykite Savo Namus Pakol Viskas Atpige

Jeigu neturi pinigų, kreipkis į Naujienų spulką,— gausi paskolą ant ilgų metų.

1739 So. Halsted St.
CHICAGO, ILL.

INSURANCE
(APDRAUDA)

- **PILNĄ APDRAUDĄ AUTOMOBILIAMS.**
- **APDRAUDĄ NAMŲ NUO UGNIES.**
- **APDRAUDĄ RAKANDŲ.**
- **APDRAUDĄ NUO VAGIŲ.**
- **APDRAUDĄ LANGŲ.**
- **TAVERNŲ ir namų savininkų, kurioje randasi tavernai nuo Public Liabilities.**

NAUJIENŲ
Raštinėje per
A. RYPKEVIČIŲ
1739 S. Halsted St.

Raštinė atdara kas vakaras iki 8 val. Sekmadieniais — nuo 9 ryto iki 1 val. popiet.

Kasdien skaitydami "NAUJIENAS" lietuviai įgyja naudingų žinių ir gerų pamokinimų.

GERBIAMI NAUJIENŲ Skaitytojai Prašomi Pirkinių Reikalais Eiti į tas Krautuves, kurios Skelbiasi Naujienose.

Mėras Hoan Chicagoj

Vakar Chicagoj lankėsi Milwaukee, Wis., socialistas mėras, Daniel W. Hoan. Kalbėjo Pan-Amerikos miestų atstovų suvažiavime.

Jis pareiškė, kad miestai, eidami žmonių gerovės keliu, gali daug daugiau nuveikti tarptautiniam susipratimui, negu diplomatai, kurie veda diskusijas armijų, karo laivų ir jėgos kalba.

"Miestai yra daug prisidėję prie demokratijos ugdinimo. Europos miestuose demokratija gimė. Tuose miestuose pasirodė pirmi lapeliai, skelbią laisvę ir tuose miestuose pionieriai vedė kovą už laisvę."

"Hitlerio Brolėnas" Chicagoj

Už 9 Mėnesių Hitleris Grius

Vakar Chicagon atvyko su paskaita William Patrick Hitler, 26 metų Anglijos gyventojas, kuris afišuojasi "Hitlerio brolėnu". Jo tėvas buvęs Alois Hitler, Adolfo Hitlerio pusbrolis. William Patrick reporteriams vakar rodinėjo įvairius dokumentus, kurie buk įrodo jo giminingumą Vokietijos diktatoriui ir jo teisę "brolėnu" vadintis.

Jis pasakojo, kad Hitlerio diktatura Vokietijoj sugrius devynių mėnesių bėgyj, nes nepasitenkinimas Vokietijoj kyla kaip didžiulė vilnis, kuri nušluos Hitlerį ir visus jo nacius pasekėjus.

A. † A.

KAZIMIERA NIUNEVIENĖ
(MINAVA)
po tėvais Stasiulaitė

Persiskyrė su šiuo pasauliu lapkričio 20 d., 1939 m., gimus Sarakų kaime, Telšių apskrity, Gadunavos parap.

Paliko dideliame nuliudime vyrą Juozapą, 2 dukteris, Alice Bogwill ir Josephine Miller, seserį Kleofą Kukutienę ir švogerį Kazimierą ir gimines, o Lietuvoj — 4 seseris: Anastaziją, Antaniną, Ursulę ir Sofiją.

Kunas pašarvotas Jos. T. McKeon koplyčioj, 634 West 37th St. Laidotuvės įvyks penktadienį, lapkričio 24 d., 10:00 val. ryto. Iš koplyčios bus nulydėta į Liet. Tautiškas kapines.

Visi a. a. Kazimieros Niunevienės giminės, draugai ir pažįstami esat nuoširdžiai kviečiami dalyvauti laidotuvėse ir suteikti jai paskutinį patarnavimą ir atsisveikinimą.

Nuliudę liekame,

Vyras, Dukterys, Seserys ir kitos Giminės.

Laid. Dir. Jos. T. McKeon, Tel. YARDS 0925.

LOVEIKIS Siunčiam Gėles Telegramu į Visas Pasaulio Dalis
KVIETKININKAS
Gėlės Vestuvėms, Bankietams ir Pagrabams
3316 So. Halsted Street
Tel. YARDS 7308

URBA Gėlės Mylintiems Vestuvėms, Bankietams, Laidotuvėms, Papuošimams
GĖLININKAS
4180 Archer Avenue
Phone LAFAYETTE 5800

Pirkite tose krautuvėse, kurios garsinasi "NAUJIENOSE"

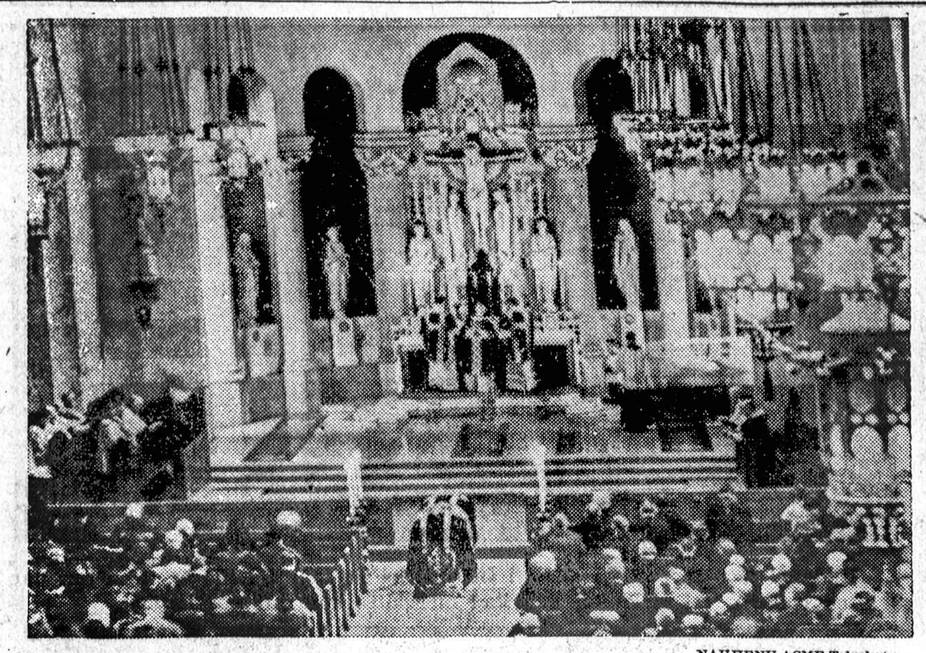

NAUJIENŲ-ACME Telephoto

ST. PAUL, MINN. — St. Luke's bažnyčioje pamaldos už mirusį aukščiausio teismo narį, Pierce Butler.

Diena Iš Dienos

Išsiėmė Leidimus Vedyboms
(Chicagoj)

Carl Anderson, 37, su Estelle Mikutis, 26

Morris Bernstein, 21, su Jeanette Bernoth, 19

Harry Miller, 50, su Becky Kaminskis, 55

Reikalauja Perskiros

Helen Melecke nuo William Melecke

Gavo Perskiras

Anna Klimas nuo Clifford Klimas.

Bank of Commerce Išmokės 12%

Receiveris Chas H. Albers skelbia, kad apie vidurį gruodžio mėnesio Chicagos Bank of Commerce išmokės depozitoriams 12% dividendą. Bankas pirmiau jau išmokėjo 40 nuošimčių.

North Avenue State bankas už dienos-kitos išmokės 5%.

ELENA RUSS,
po tėvais Puidokaitė

Persiskyrė su šiuo pasauliu lapkričio 19 d., 6:10 val. ryto, 1939 m., sulaukus 25 m. amž., gimus Port Washington, Wis.

Paliko dideliame nuliudime vyrą Juozą, sunų Juozą, motiną Teklę Bajorinienę, patėvį Joną Bajoriną, senuką Joną Mockų, brolį Kazimierą, seserį Oną Venslovą, brolienę Rosalią Puidoką ir šeimyną, ciocę ir dėdę Daukšus ir jų šeimyną, dėdę Walter Mockų, dėdę Jeronimą Puidoką ir dėdienę ir jų šeimyną, dėdę Adomą Nagrockis ir jo šeimyną ir pusbrolį Walter Mockų ir kitas gimines. Lietuvoj— 3 cioces ir dėdę.

Kunas pašarvotas 3310 So. Halsted St. Laidotuvės įvyks penktadienį, lapkričio 24 d. 8:00 val. ryto iš namų į Šv. Jurgio parap. bažnyčią, kurioj atsibus gedulingos pamaldos už velionės sielą, o iš ten bus nulydėta į St. Mary's kapines, Rockford, Ill.

Visi a. a. Elenos Russ giminės, draugai ir pažįstami esat nuoširdžiai kviečiami dalyvauti laidotuvėse ir sueikti jai paskutinį patarnavimą ir atsisveikinimą. Nuliudę lieka:

Vyras, Sunus, Motina, Patėvis ir Mr. and Mrs. Adam Daukša ir Mr. and Mrs. Mykolas Daukša. ir Giminės.

Laid. Dir. S. P. Mažeika, Tel. YARDS 1138-39.

NAUJAUSI IR GERIAUSI
RAKANDAI
PIGIAUSIA KAINA—CASH ARBA LENGVAIS IŠMOKĖJIMAIS
BARSKIS FURNITURE HOUSE, Inc.
"THE HOME OF FINE FURNITURE" SINCE 1904
1748-50 West 47th St. Phone Yards 5069

ACME-NAUJIENŲ Telephoto

KANSAS CITY, MO. — Kathleen Hildebrand, kuri po trijų savaičių besitampymo pajėgė vienu koliu išsitempti ir tuo budu patekti į aviacijos mokyklą. Pirmiau ji buvo per mažo ugio.

Karo Žemėlapiai

Naujienose galite gauti spalvuotą Europos žemėlapį su pažymėjimais visų didesnių miestų, pagal kurį galėsite sekti visus karo veiksmus.

Antroje žemėlapio pusėje yra pasaulio kraštų ir salų sąrašas, su pažymėjimais jų didumo ir gyventojų skaičiaus.

Kaina **15c.**

Skelbimai Naujienose duoda naudą dėlto, kad pačios Naujienos yra naudingos.

JUOZAPAS BALCHUNAS

Persiskyrė su šiuo pasauliu lapkričio 20 d., 4:00 val. po piet, 1939 m., sulaukęs pusės amž., gimęs Lietuvoj, Gulioniškės kaime, Višakio-Rudos parap., Mariampolės apskr., Suvalkų rėd.

Amerikoj išgyveno 39 m.

Paliko dideliame nuliudime du sunus, Arthur ir Juozapą, Akron, Ohio; brolį Antaną, brolienę Zofiją ir jų šeimyną, seserį Oną Šimalavičienę ir švogerį Joną ir jų šeimyną, Pittsburgh, Pa.; du pusbrolius—Antaną ir Andriejų Balchunus ir jų šeimynas, o Lietuvoj—seserį Magdaleną Jackunas, švogerį Bronislovą ir gimines, draugus ir pažįstamus.

Kunas pašarvotas koplyčioj, 10232 S. Michigan Ave. namų telefonas, Commodore 1946. Laidotuvės įvyks penktad., lapkričio 24 d., 1:00 val. po piet. Iš koplyčios bus nulydėtas į Liet. Tautiškas kapines.

Visi a. a. Juozapo Balchuno giminės, draugai ir pažystami esat nuoširdžiai kviečiami dalyvauti laidotuvėse ir suteikti jam paskutinį patarnavimą ir atsisveikinimą.

Nuliudę liekame,

Sunai, Brolis, Brolienė, Sesuo, Švogeris, Pusbroliai ir Gim.

Laid. Dir. J. J. Zolp, Tel. YARDS 0781.

TARP MUSŲ BIZNIERIŲ

Atšventė "Thanksgiving"

Lapkričio 18 d. susirinko gražus burelis Domininko ir Barboros Balių alinėj, 6558 S. Morgan St., Thanksgiving atšvęsti ir linksmai praleido laiką. Drg. Baliai visus svečius gražiai priėmė ir pavaišino su kalakutiena ir gardžiais gėrimais.

Jie svetingi ir malonus žmonės, taipgi geri naujieniečiai.

Steponas.

Nusisekė "Grand Openingas"

Lapkričio 18 ir 19 d., įvyko šaunus grand openingas Bridgeport Tavern, 3517 S. Halsted St. M. Martinkai ir jų bartenderis J. Evinskas visus gražiai pavaišino su kalakutiena ir gėrimais. Jie yra dėkingi visiems draugams ir svečiams už tokį skaitlingą atsilankymą.

Steponas.

Thanksgiving Party

Šį vakarą, kaip 8 v. trečiadienį, lapkr. 22, 1939 Aristo Tavern, 2418 W. Marquette rd. Čia yra linksma vieta. Visada galima praleisti laiką, o ir šįvakarą bus specialiai keptos turkės vakarienei. Subatos buna keptos vištos. Kviečiame draugus ir pažįstamus atsilankyti ir linksmai laiką praleisti, prie skanių valgių ir gėrimų.

Kviečia Juozas ir Domicelė Urbonai paeinantys iš Rigos—Zarasiškiai.

—D.

CLASSIFIED ADS.

HELP WANTED—FEMALE
Darbininkių Reikia

REIKALINGA MERGINA 20-25 metų, 2 šeimoj, nėra skalbimo — sekmadieniai liuosi. Tel. Unger, Haymarket 8464.

REIKALINGA VEITERKA 30—40 amžiaus prie lunčiaus taverne. Kreipkitės po 5 vakare. 1250 W. Madison St.

HELP WANTED-MALE-FEMALE
Darbininkų-Darbininkių Reikia

KLUBŲ GRUPĖS UŽDIRBS extra pinigų už susiorganizavimą šiam tarpe iki Kalėdų. Galima liuoslaikiais. Miss Lee, 126 North Wells.

HELP WANTED—MALE
Darbininkų Reikia

REIKALINGA PIENO PARDAVĖJŲ—geras nuošimtis. Rašyti 1739 So. Halsted St., Box 1107.

FURNISHED ROOMS — TO RENT
Gyvenimui Kambariai

RENDAI ŠEIMYNIŠKI KAMBARIAI 437 East 60th St. prieš Washington parką, geras elevatorium ir gatvekarių susisiekimas, su virtuvėms už vos $4.00 savaitėj, mokant už 2 savaites, gauni vieną dykai. Miegkambariai vos $3.00 savaitėj, švarus, gerai užlaikomas namas. Agentas vietoj.

FOR RENT—IN GENERAL
Renddai—Bendrai

6 KAMBARIŲ FLETAS RENDON—yra vana. Taipgi parsiduoda acordion—vertas $425.00—už $115. 657 West 18th St.

BUSINESS CHANCES
Biznio Progos

PARDUOS ARBA MAINYS roadhouse—pigiai — gerą pirkinį. Sutiks parduoti tuojau. Klausti Charles ar John 112 ir Kean, Palos Park, Ill.

SUSIRINKIMAI

AMREIKOS LIETUVIŲ LAISVAMANIŲ ETINĖS KULTŪROS DRJOS No. 1 kuopos nepaprastas susirinkimas įvyks trečiadienį, lapkričio 22 d. Darbininkų svet., 10413 So. Michigan Ave., 7:30 v. vakaro. Nariai privalo dalyvauti, nes bus kuopos valdybos 1940 m. ir centro komiteto narių rinkimai.

—P. J. Kučinskas, sekr.

PARENGIMAI

HUMBOLDT PARK LITHUANIAN POLITICAL CLUB rengia balių šeštadienį, lapkričio 25 d., 1939. Pradžia 8:00 val. vakaro, American Legion Hall, 3945 West North Ave. Kviečia visus atsilankyti —KOMITETAS.

Naudokitės "Naujienų" Informacijų Biuru

Teikia Žinias Apie Parengimus.

Apie porą mėnesių atgal "Naujienos" įsteigė Lietuviškų Parengimų Informacijų Biurą.

Draugijos, Kliubai ir visokios įstaigos prašomos pranešti "Naujienoms" dienas savo parengimų. Taipgi ir rengėjai, pirm samdymo svetainių, prašome kreiptis į "Naujienas", kad nesusidurti su kitais parengimais ir išvengti nepageidaujamos konkurencijos. Šį patarnavimą "Naujienos" teikia nemokamai.

AR JIESKAI DARBO?
SKAITYK KASDIEN
NAUJIENAS
IR TEMYK SKILTIS
"REIKIA DARBININKŲ"
Lietuvia taipgi perka ir parduoda ir progas sužino tiktai per
NAUJIENAS
1739 South Halsted Street, CHICAGO, ILL.

Garsinkitės "N-nose"

REAL ESTATE FOR SALE
Namai-Žemė Pardavimui

DVI FLETIS MURINIS 6 ir 5 kamb., apšildomas, 2 karų garažas, 150 pėd. lotas Marquette Park apylinkėj didžiausias bargenas $6,500, arba mainysiu į medinį namą bet kur. 2500 W. 63rd St. 2 lubos, room 4, Charles, Tel. Prospect 6025.

AUTOS—TRUCKS FOR SALE
Automobiliai ir Trokai Pardavimui

PARDAVIMUI 1936 METŲ BUICK, 4 durų sedan su dviem viperiais, dviem užpakalinėm šviesom, radio ir defrosteriu. Kaina $385.00.

3207-9 So. Halsted St.
Phone Victory 1717.

PARDAVIMUI PIGIAI 1939 DODGE 4 durų sedan, su šildytuvu, defrosteriu, visai kaip naujas.
3453 So. Morgan St.
Phone YARDS 5520.

WHOLESALE FURNITURE
Rakandai ir Įtaisai Pardavimui

Mokėdamas cash už rakandus, sutaupinsi nuo 40 iki 60%. Mes pristatome bile kur. Pašaukite ar rašykite del daugiau informacijų. Vientik nacionaliai žinomi daiktai randasi pas mus. ALIŠAUSKAS, Sunus, 6343 S. Western Ave., Chicago, Ill. Phone Republic 6051.

FURNITURE-FIXTURE FOR SALE
Rakandai ir Įtaisai Pardavimui

JUSŲ PROGA SUTAUPYTI gana pinigų pas Shoppers. Įsivaizduokit! Perkant $100 frontinį setą už tik $46.50, ar $125 miegkambario setą už $55.00. Sutaupyk daugiau nei pusę ir gauk geriausią iš stiliaus ir konstrukcijos. Duodame terminais. Mr. Roskell sutiko duoti specialę nuolaidą Naujienų skaitytojams. Shoppers Furniture and Rug Co., 2944 W. Madison, arti Sacramento Blvd. Atdara antr., ketvirt. šeštadienį vakarais.

PUIKŲS BALDAI
50% SUTAUPOS!

Nes HENRY M. GOODMAN, Baldų distr. pardavinėja tik už pinigus.

Jusų dol. vertas 100c, kada čia perki. Čia rasit Amerikos puikiausios kokybės, žinomus baldus, kaurus, miegkambarių, front. Dinette sets, lempas. Kokius baldus tik pirksi, nemokėsi iki nebus atvežti į namus, kol nebusi patenkintas.

PATENKINIMAS UŽTIKRINTAS! Kainos aiškios. Pinigus grąžins, nepatenkintam. Pristatymas.

Goodmano taksai.

Henry M. Goodman
525 WEST 76th STREET
3 blokai rytuos nuo Halsted St.

MUSICAL INSTR'NTS-FOR SALE
Muzikaliai Instrumentai

ŠVENČIŲ DOVANOS MUZIKOS INSTRUMENTAIS

$75.00 Nauja Klarnėta su makštim $50.00; $50.00 Naujas Amerikos darbo Trumpetas $30.00; $86.00 Drum outfit—$45.00; Hi-Boy—$8.00 Crash-Cimbolai ir after Beat Cymbol—$4.50 ir aukščiau. Pakeičiame senus Drum-Heads naujais, klarnėtų priedus visiems moderniems drumeriams. Perkame ir mainome visokius instrumentus.

GOLDSTEIN MUSIC STORE
914 Maxwell St., Atdara kasdien ir sekmadieniais iki 8 v. v. 3 blokai nuo Halsted.

FINANCIAL
Finansai-Paskolos

TURI PARDAVIMUI $50,000 vertės morgičių nuo $950 iki $5,000 sumomis, palukanos nuo 5% iki 6%. Tel. HEMLOCK 5322.

INSURANCE-CLUBS-SOCIETIES
Apdrauda—Klubai ir Draugijos

APDRAUDA

Apdraudžiame namus, krautuvių langus, rakandus nuo gaisro ir tornadų.

Ben. J. Kazanauskas
2202 W. CERMAK RD.
Tel. Canal 8887.

Kas diena . . .

Tukstantinės pirkėjų armijos ieško visokių pirkinių, biznio progų ir t. t.

• • •

Todėl jeigu turite ką parduoti, mainyti, išnuomoti, samdytis ir t. t., nelaukite, kad kitas pavilios jusų gerąji kostumerį, bet garsinkitės ŠIANDIEN NAUJIENŲ "Classified" skyriuje.

SKAITYKITE kas dieną Naujienų 7-me puslapyje "Classified" skyrių, kur siuloma daug įvairių gerų bargenų.

VISUOSE BIZNIO reikaluose naudokitės Naujienų aukštos vertybės classified skyriaus patarnavimu pašaukdami arba atveždami:

CANal 8500
"NAUJIENOS"
1739 S. HALSTED STREET
Chicago, Ill.

Armour Darbininkų Rinkimai Praėjo Ramiai

Balsavo apie 7,500 Darbininkų.

Vakar Armour and Co., centralinėj dirbtuvėj įvyko darbininkų balsavimai išrinkimui unijos kolektyvėms deryboms. Dalyvavo apie 7,500 darbininkų.

Balsavimo stotys buvo įrengtos dviejose dirbtuvės vietose. Tvarką prižiurėjo federalės darbo santykių tarybos nariai ir dviejų unijų atstovai — viso po 30 žmonių kiekvienoj stotyj.

Darbininkai rinkosi vieną iš dviejų unijų kolektyvėms deryboms: C. I. O. Packinghouse Workers Organizing Committee ar A.F.L. Amalgamated Meat Cutters. Jie taipgi turėjo teisę pasisakyti prieš abi unijas.

1938 m. spalių 14 d., darbininkai kartą jau balsavo, pasisakydami už C.I.O. 6,000 balsais prieš 237, bet tie rinkimai buvo panaikinti. Vakar abi pusės tvirtina, kad jos laimėjo, bet rezultatai nebus žinomi iki penktadienio. Galima spėti tačiau, kad laimės C.I.O.

Nušovė Policistą Humboldt Parke

Skiria $1,000 už Piktadarių Suėmimą.

Užvakar vakare Humboldt Parke, prie Whipple ir North avenue, automobilyje sėdėjo 50 metų Theodore Nelson ir 35 metų Mrs. Ruth Tessmer.

Netikėtai pasirodė trys jauni piktadariai ir abu bandė apiplėšti. Netoliesė buvo policistas Harry Francois ir seržantas Frederick Blank.

Pastebėję bandomą apiplėšimą, policistai šoko užpultuosius gelbėti. Francois sučiupo vieną piktadarį už apikaklės, bet tas ištruko ir paleido kelis šuvius iš revolverio, policistą nušaudamas vietoje. Po to visi trys piktadariai pabėgo.

Vakar visa Chicagos parkų distrikto policija sujudo piktadarių ieškoti. Suėmė kelis žmones, tarp jų jaunuolius—brolius: 19 metų Walter Borecki ir 21 metų Chester Borecki, nuo 3254 Potomac ave. Užpultoji Mrs. Tessmer spėja, kad jaunesnysis buvo vienas iš užpuolikų.

Už piktadarių suėmimą arba informacijas vedančias prie arešto Chicagos Parkų distriktas skiria $1,000 premiją.

Panaikino Kaltinimus Teisėjui McGarry

Kriminalis teisėjas J. Graber vakar panaikino kaltinimus, keliamus Chicagos miesto teisėjui Eugene L. McGarry. Graber sutiko su kaltinamojo advokatais, kad jam daromus kaltinimus privalo svarstyti ne teismas, bet legislatura, kuri nustato teismų įstatus. McGarry buvo kaltinamas nusižengimais Chicagos miesto teismo patvarkymams.

McGarry laimėjimu labai džiaugiasi, ir kalbėjo, "Aš nepykstu ir nieką nekaltinu. O prokuroras Courtney, kuris bylą užvedė, apkaltino Graberį "teisingumo trukdymu".

Karo Laivas Chicagoj

Vakar Chicagon atplaukė mažas U.S. karo laivas "Sacramento", kuris dalyvavo submarino "Squalus" gelbėjimo operacijose. Laivo bazė bus Michigan City, Indianoj ir jis pasiliks Michigan ežero distrikto tarnyboj.

AUTOMOBILIŲ NELAIMĖS

Vakar ir užvakar žuvo:

Dr. Lyle Durkee, 25, Illinois Central ligoninės internas (jį užmušė policisto Robert English vairuojamas automobilis.) Nelaimė įvyko prie pat ligoninės);

Charles F. Seitz, 35, 927 Oak Park avenue;

Arnold Teitge, 24, 2148 W. 15th ave., Gary, Ind., ir

Perry Smith, 34, Maywood, Ill., gyventojas.

Kitos Nelaimės

● **Keturi Tilden High** mokyklos mokiniai buvo sunkiai sužeisti, kai prie 47th ir Throop gatvių jie nukrito nuo ukininkų troko, į kurį visi keturi buvo įsikabinę. Jie yra: 16 metų John Woods, 7219 S. Honore st.; taipgi 16 m. a., Thomas Sullivan, 5129 Latrobe ave.; 15 metų Fred Novack, 5144 Troy st., ir 16 metų Eugenė Kadella, 3121 W. 42nd st.

● **Devyni žmonės** buvo sužeisti prie 91-mos ir Chicago avenue, kur susidurė gatvekaris ir sunkus trokas, vežantis cemento krovinį. Troko šoferis, Nicholas Kronenberger, 3402 W. 116th Place, buvo areštuotas už neatsargų važiavimą. Sužeistieji žmonės yra:

T. J. Zigament, konduktorius, 4614 S. Wells st.;

Mary Ann Dinger, 6 metų mergaitė, 8824 Saginaw ave.;

Robert, jos septynių metų brolis;

Julio Retaich, 10730 Avenue F;

Mary Gjeldum, 10642 Ewing ave.;

Mrs. Sewnie Waydetich, 10534 Avenue G;

Anne Siegler, 8455 Phillips ave.;

Jennie Baricevich, 8903 Phillips ave.;

George Georgulis, 6101 Champlain avenue.

Už "Girtą" Važiavimą

Chicagos saugumo teisėjas Hermes nuteisė Lyons, Ill., gyventoją, Steve Oskeiko, kalėti 10 dienų už "girtą" važiavimą. Chicagietis, Aurelio Martinez, 715 Barber st., gavo 30 dienų.

Ta Netikusi Jono Schultzo Ožka

Ar ji verta $9.95?

Vakar rytą Jonas Schultz, 1459 W. 112th st., gavo sekamą sąskaitą iš Morgan Parko policijos nuovados:

Už vienos nakties nakvynę	$3.50
Už vieną kepurę	$2.50
Už paauksuotus papuošalus	95c
Už valymą ir fumigaciją	$3.00
Viso	$9.95.

Pasirodo, kad Schultz'o ožka išbėgo iš jo kiemo, atsistojo viduryj 111-tos ir Sacramento kryžkelio, ir suparaližavo visą trafiką. Policistas Ralph Splitt sumanė ją suimti. Ji nelabai norėjo pasiduoti, policistą apspardė pripraston vieton, bet galiau prarado savo smarkumą ir atsidurė nuovadoj. Ten ožka suėdė seržanto Martin Gibbons kepurę ir jo uniformos paauksuotus papuošalus.

Schultz'as nežino: ar sąskaitą mokėti ar atsisveikinti su savo ožka "Nanny."

Bankai Vėl Sumažino Nuošimtį

Du stambūs Chicagos bankai, City National ir Northern Trust sumažino nuošimtį už taupomus pinigus nuo 1½% iki 1¼%. Netrukus jų pavyzdžiu paseks ir kiti Chicagos bankai.

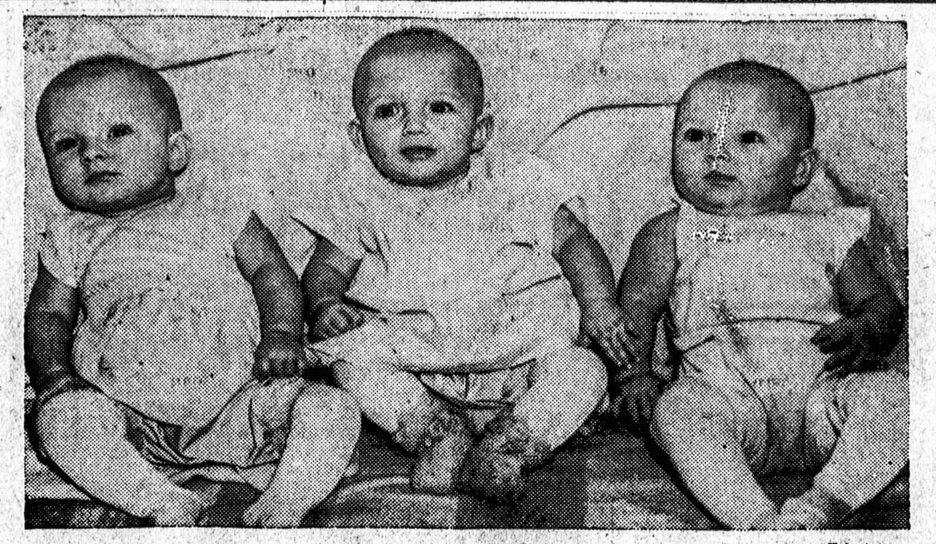

Naujienų-Acme Telephoto

Kadangi tėvai nepajėgia auginti šios mergaičių trijukės (be jų, tėvai turi dar 8 kitus vaikus), tai reikalaujama, kad mergaitės butų atimtos iš tėvų.

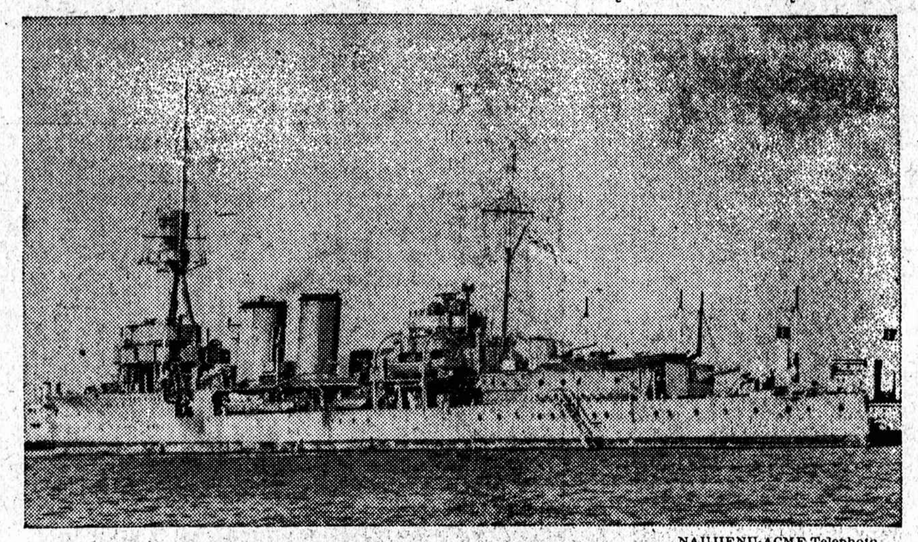

NAUJIENŲ-ACME Telephoto

SAN DIEGO (CAL.)—Anglų kreiseris CARADOC, kuris čia buvo sustojęs pasiimti kuro.

Miestas Žada Taisyti Daug Chicagos Gatvių

Taisys Ir So. Western Ave.

Kaip pranešėm užvakar, miestas užpirko 100,000 tonų asfalto, gavo kelis tukstančius darbininkų iš W.P.A., ir skuba dar prieš metų pabaigą pataisyti apie 50 mylių Chicagos gatvių.

Darbininkai jau taiso arba netrukus pradės taisyti sekamas gatves:

Northsidėj

West Roosevelt road nuo Oakley ave. iki Ashland ave.

Western ave. nuo Lawrence ave. iki Belmont ave.

Wilson ave. nuo Lawndale ave. iki North Pulaski road.

Kimball ave. nuo Armitage ave. iki Diversey ave.

Central ave. nuo Addison st. iki Irving Park road.

Oak Park ave. nuo North ave. iki Addison street.

Kimball ave. nuo Addison st. iki Bryn Mawr ave.

Kimball ave. nuo Peterson ave. iki Ardmore ave.

Ogden ave. nuo Evergreen ave. iki Clark street.

Granville ave. nuo Sheridan road iki North Kedzie ave.

Higgins ave. nuo Milwaukee ave. iki Austin ave.

Ashland ave. nuo Rosehill drive iki Irving Park road.

Elston ave. nuo Lawrence ave. iki Milwaukee ave.

Southsidėj

Stony Island ave. nuo 67th street iki 79th street.

Fifty-fifth street nuo Western ave. iki Cicero ave.

Fifty-fifth street nuo Cottage Grove iki Halsted street.

One hundred and sixth st. nuo Bensley ave. iki Torrence ave.

One hundred and nineteenth street nuo Western ave. iki Ashland ave.

Halsted street nuo 87th st. iki Little Calumet River.

Western ave. nuo 71st st. iki Columbus ave.

Western ave. nuo 119th st. iki Columbus ave.

VAKAR CHICAGOJE

● **19 metų mergaitė, Dorothy Gorforth iš Carterville, Missouri, užsimušė iššokusi iš 3-čio aukšto lango Graemere viešbutyj, 4621 Sheridan Road.**

● Naujoji "panda", meškaitė, kuri pereitą savaitę buvo atvežta Brookfield žvėrynan iš Kinijos, vakar buvo "pakrikštinta" vardu "Mei-Lan". Kiniečių kalboj tai reiškia "Graži Gėlė".

● **Keletą savaičių atgal 56 metų Joseph Ciborowski, 1804 Wilmot avenue, buvo prašalintas iš W.P.A., už tai, kad neturėjo pilietybės popierų. Vakar jisai bandė nusinuodyti, išgerdamas karbolinės rugšties. Žmona pastebėjo, kad jis kelia buteliuką su nuodais prie lupų, prišoko ir išmušė jį iš vyro rankų. Išgelbėjo vyrą nuo mirties, bet rugštis aptaškė jam veidą ir apdegino kairiąją akį.**

● Atėjęs aplankyti savo sužieduotinę, 23 metų Lawrence Garrigan nukrito nuo laiptų jos bute ir mirtinai susižeidė. Nelaimė įvyko adresu 2739 Washington bulvaras. Garrigan gyveno adresu 6414 S. Damen avenue.

● **Gary, Ind., gyventojo Bohdan Gill namuose, 2039 West Chicago avenue, vyko "parė". Pasirodė du ginkluoti neprašyti svečiai, visus "parininkus" suguldė į ratą ant grindų ir įsakė jiems savo pinigus sumesti į rato vidurį. Piktadariai susirinko grobį ir pabėgo.**

● Prie 111th ir Hale avenue gatvekaris suvažinėjo ir sunkiai sužeidė 18 laikraščių pardavėją, Gladney Lowrey, 2215 W. 111th street.

● **Forest Parkas yra mažas Chicagos priemiestis, bet ten triukšmo daugiau, negu didžiulėj Chicagoj. Oficialiai vieta yra "kaimas", ir turi tik gal penkis valdininkus, bet jie pešasi piktčiau, negu Chicagos republikonai ir demokratai. Užvakar jie prašalino iš pareigų Edward B. Lane'ą, kontrolierių ir taksų kolektorių už tariamą pinigų eikvojimą, o vakar rezignavo kaimo klerkas, Lewis C. Bernett, kuris pereitą šeštadienį buvo areštavęs kaimo merą, Tom Collis'ą už "loterijos" operavimą.**

● **Įdomią valdžią turi Forest Parko gyventojai. Vieni kitus areštuoja ir vieni kitus meta iš vietų.**

● Sunėręs kilpą iš kaklaryščio, Y.M.C.A. viešbutyje, 1621 W. Division avenue pasikorė 40 metų svečias, Peter Gardenia.

● **Šiandien Chicagos Council on Foreign Relations susirinkime (Stevens viešbutyj) kalbės Wallace R. Deuel, garsus "Daily News" korespondentas, kuris tarnauja Vokietijoje ir buvo su Vokietijos armija laike Lenkijos okupacijos. Jis netrukus vėl grįš frontan.**

● Chicagoj vakar prasidėjo šiaurės ir Pietinės Amerikos miesto valdybų Kongreso suvažiavimas. Vyksta Public Administration rumuose, 1313 East 60th st., prie Chicagos universiteto. Konferencijoj dalyvauja mėrai ir kiti administratoriai iš miestų nuo Milwaukee — šiaurėj iki Buenos Aires, Argentinoj — pietuose. Konferencijos tikslas yra surasti priemonių artimesniam bendradarbiavimui tarp abiejų kontinentų miestų.

● **Joseph Bogucki, 60 metų krautuvininkas, 2949 Kelley st., atvažiavo Fulton Street urmo rinkon užpirkimų daryti. Staiga gavo širdies ataką ir pasimirė.**

● Evanstono policija suėmė 15 metų berniuką Willard Atmore, 1738 Juneway Terrace už papildymą 8 apiplėšimų. Jisai aiškino, kad užsiėmė plėšimu norėdamas parodyti savo draugams koks drąsus ir smarkus jis yra.

● **Vakar Chicagos skerdyklose varžytinėse buvo parduota premijuota Holstein veislės 4 metų karvė, "Cornell Ormsby Esteem". 258 dienų bėgyj karvė davė 22,052 svarus pieno (10,254 kvortas) su 885 svarais sviesto riebumų. Karvės savininkas gavo $1,750.**

Garsus lietuvis sportininkas, Joe Platak-Platakis, vakar užsiregistravo "Handball" turnyrui, kurį rengia Central Am. Athletic Union pirmadienį, Midwest Kliube, 6 N. Hamlin ave. Platak yra to sporto čampionas.

MENO ŽINIOS

Šį Skyrių Veda MIKAS ŠILEIKIS

All-Illinois Dr-jos Nariai Turi Dailės Parodą Stevens Viešbutyj

Paroda buvo atidaryta labai iškilmingai

Lapkričio 18 d. pirmą valandą popiet Stevens viešbutyje (3-am aukšte) liko atidaryta metinė dailės-meno paroda, kurią suruošė dailininkų draugija vardu The All-Illinois Society of the Fine Arts, Inc., kuri turi 850 narių.

Paroda buvo atidaryta su muzikaliu programu, kalbomis, o baigiant bankietą įvyko narių susirinkimas aptarimui kai kurių šios milžiniškos organizacijos reikalų. Bankietui pirmininkavo dr-jos pirmininkė, p-ia Edwin N. Johnson. Ten pat buvo perskaityti vardai laimėjusių premijas ir medalius. Pirmą premiją ir aukso medalį šiais metais gavo Arno Bretsnyder už peizažą "Beverly Shores, Indiana Dunes". Antrą premiją laimėjo Donald J. Mills, už peizažą, o trečią premiją gavo Edward Nicholson taip pat už peizažą vardu "Drowsy Village".

Muzikalį programą išpildė Carl Olson Jr. Kalbėjo Eleanor Jewett (Tribune dailės-meno skyriaus vedėja). Kalbėjo ir "Naujienų" Meno Skyriaus vedėjas. Buvo ir daugiau kalbėtojų nuo įvairių organizacijų, bei šios dailininkų organizacijos remėjų.

Aliejinės tapybos eksponatų parodoj yra 207; 100 akvarelės ir šiaip bendros grafikos rųšios dailės; 12 skulpturinių eksponatų. Viso yra 348 eksponatai. Du aliejinės tapybos eksponatai parodoj yra ir šių žodžių rašytojo, atseit abu Indianos kopų peizažai.

Bendrai paroda daro gerą įspudį. Šioj parodoj matosi keletas naujų narių, tarp jų buvęs Meno Instituto profesorius Antonin Sterba, Frank Peyraud ir kt.

Paroda truks iki sausio 31 d. Įžanga laisva. Kataliogas nemokamas.

Dvi Nepaprastos Dailės Parodos Chicagos Istorijoj

Italijos Dailės Paroda Vertinama $150,000,000.00

Švenčių proga, meno mėgėjai galės pamatyti tikrai įdomias ir retas meno dailės parodas.

Pabaigoj praeitos savaitės Chicagos Meno Institute buvo atidaryta dvi nepaprastos Amerikos ir Italijos dailės-meno parodos. Amerikiečių paroda yra istoriška tuo, kad čia yra surinkti tokie kuriniai, kur bėgyj 50 metų buvo Meno Institute metinėse parodose. Tat ir paroda pavadinta "Pusės šimtmečio Amerikos meno paroda". Paroda padalinta į šešis perijodus, pradedant nuo 1888 metų ir baigiant 1938 metais. Tačiau didelio skirtumo eksponatuose nepastebėsite, kol nenueisite iki paskutinių dviejų galerijų arba penkto ir šešto perijodo, atseit, Amerikos renesanso laikų. Esu tikras, jog tamstoms geriau patiks ankstyvas Amerikos menas, o ne "renesanso" menas, kuris, palyginti atrodo labai skurdus ir biednas.

Antroji paroda yra Italijos meno kolekcija, atgabenta iš San Francisco Pasaulio Parodos. Ji čia užtruks iki sausio 9 d., 1940 m. Norint pamatyti italų dailės parodą, reikia mokėti speciali įžanga — 25c. Gražus kataliogas — $1.00. Į kitas parodas įžanga laisva: šeštadienį, sekmadienį, trečiadienį ir legalėse šventėse.

Italų dailės-meno skyriuje yra viso 28 eksponatai, įskaitant ir skulpturą iš renesanso laikų: Michelangelo, Rafaelis, Titian, Boticelli ir kitų meistrų pažibos.

Meno Institutas išdidžiai pasipuošęs Amerikos ir Italijos vėliavomis laukia lankytojų. Lankytojų, tiesa, turi nemažai, nes atidarymo dieną per muziejų perėjo virš dešimts tukstančių vizitorių.

Apie sakytas parodas vėliau teks parašyti atidžiau, paanalizuojant pačius kurinius ir jų autorius.

Povilo Augustinavičiaus Kurinys Meno Institute

Dail. Povilas Augustinavičius

Be kitų dviejų nepaprastų dailės parodų Meno Institute dabar vyksta tarptautinė metinė grafikos meno paroda. Tarp kitų užsienių dailininkų įvairios rųšies meno, radau ir lietuvį Povilą Augustinavičių gražiai atstovaujantį Lietuvai su įdomiu medžio drožimu, atspaustu dviem spalvom. Vaizdelis įdomus, nes vaizduoja Lietuvos kaimą: stubelės, šulinys, berniokai su žirgais atjojęs, gal but, pas mergeles... Jis ir praeitais metais tarptautinėje parodoje gražiai pasirodė su dviem kurinėliais. Nepastebėjau Rataiškio, kuris taip pat praeitais metais turėjo savo medžio drožimus.

Dail. Povilas Augustinavičius yra "Naujienų" redakcijos štabo nario, Kasto Augustinavičiaus, brolio sunus.

Kitos Dailės Parodos

Parnassus Gallery, 817 Rush st., tebėra lietuvio Antano Skupo aliejinės tapybos solo dailės paroda. Truks iki gruodžio 7 d. Įžanga laisva.

o o o

Chicago Galleries Association, 215 N. Michigan ave., (2 aukštas) chicagiečio peizažisto-veterano Frank Peyraud' ir jo žmonos Elizabeth solo paroda.

o o o

Arts Club, Wrigley rumuose, dabar tebėra parodai išstatytas modernisto Georges Braque menas.

BOHEMIAN GIRL
"ČIGONAITĖ"
Nov. 26, 1939
NAUJOS GADYNĖS CHORAS
SOKOL HALL
Tikietai iš anksto 65c